

ΔΙ-ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΜΝΣΝΔ 20003 ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΑΡΤΕΜΙΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
ΜΝΣΝΔ 20039 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Corporate Social Responsibility

CorporateProfessionals.com

ΔΙ-ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΑΡΤΕΜΙΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

*“Don’t ask what your country can do for you,
ask what your company can do for your country.”*

- M. Hopkins, 2003

*Στους Ιωάννη, Ηρώ, Σοφία,
και Γιάννη*
Παναγιώτα-Άρτεμις Αναστασίου

*Στους Γονείς Μου,
Θεόδωρο και Άννα*
Κωνσταντίνος Λαμπίρης

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε τους γονείς μας για την αμέριστη στήριξη τους κατά τη διάρκεια της φοίτησης μας στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Να ευχαριστήσουμε επίσης τον καθηγητή και διευθυντή του προγράμματος κ. Γεώργιο Γαλάνη για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση του καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Δήλωση Αυθεντικότητας

Τα άτομα τα οποία εκπονούν την παρούσα διπλωματική διατριβή φέρουν ολόκληρη την ευθύνη προσδιορισμού της δίκαιης χρήσης του υλικού, η οποία ορίζεται στην βάση των εξής παραγόντων: του σκοπού και χαρακτήρα της χρήσης (εμπορικός, μη κερδοσκοπικός ή εκπαιδευτικός), της φύσης του υλικού που χρησιμοποιεί (τμήμα του κειμένου, πίνακες, σχήματα, εικόνες ή χάρτες), του ποσοστού και της σημαντικότητας των πιθανών συνεπειών αυτής στην αγορά ή στη γενικότερη αξία του υπό copyright κειμένου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<u>Ευχαριστίες</u>	4
<u>Δήλωση Αυθεντικότητας</u>	4
<u>Πρόλογος</u>	10
<u>1.1. Ορισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης</u>	13
<u>2. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη</u>	13
<u>2.1. Ορισμός Έννοιας</u>	13
<u>2.2. Οργάνωση και Διοίκηση Βάσει Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης</u>	18
<u>2.3. Ερμηνεία της ΕΚΕ και Λειτουργική της Διάσταση</u>	20
<u>2.4. Οι Τρεις Πυλώνες της ΕΚΕ</u>	21
<u>2.5. Επιχειρηματική Ηθική</u>	23
<u>2.6. Οφέλη από την Υιοθέτηση Πρακτικών ΕΚΕ</u>	25
<u>2.7. Εταιρικές Δημόσιες Σχέσεις</u>	27
<u>2.8. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Δημόσιες Σχέσεις</u>	28

2.9. Κώδικας Επιχειρηματικής Ηθικής και Δεοντολογίας / Κώδικας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	29
2.10. Ιστορική Αναδρομή Έννοιας	31
2.11. Πράσινη Βίβλος για την προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την ΕΚΕ	35
3. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Σήμερα	36
3.1. Προβληματισμοί για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	37
3.2. Δράσεις της ΕΚΕ στην Ελληνική Ναυτιλία	38
3.2.1. Συμμετοχή των Ελλήνων Πλοιοκτητών σε Έργα	38
3.2.2. Δράση και Παραδείγματα ΕΚΕ/ΕΚΥ στον χώρο της Ελληνικής Ναυτιλίας	39
3.2.3. Κοινοφελή Ιδρύματα	40
3.2.4. Θεσμοί	42
Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών - Συν-ένωση	42
Ελληνική Ένωση για την Προστασία του Θαλασσίου Περιβάλλοντος (HELMERPA)	44
Όργανισμός Λιμένος Πειραιά	47
Όμιλος Attica Group	49
ANEK Lines	51
Minoan Lines	53
Thenamaris	54
Angelicoussis Group	55
Latsco	55
Aegean Shipping	56
Kyklades Maritime	57
Allseas Marine	57
Enesel Group	57
Chandris Hellas	58
Almi Tankers	58
Diana Shipping	59
Laskaridis Shipping Company	59
IMC	60
3.3. Πρόσφατες Τάσεις στην Κοινωνική Ευθύνη	60
3.4. Ρύπανση Περιβάλλοντος και Ασφάλεια στη Θάλασσα	63
Σύστημα GMDSS	64
Σύστημα STCW	65
3.5. Αειφόρος Ανάπτυξη	70
3.5.1. Προβλήματα Αειφόρου Ανάπτυξης	72
3.6. Γενική Συνέλευση ΟΗΕ	72
4. Πλοίο Prestige – Θαλάσσια Ρύπανση και Περιβάλλον	73

<u>5. Επίλογος</u>	76
<u>Βιβλιογραφία</u>	79
<u>Διαδικτυακή</u>	79
<u>Έντυπη</u>	82

Περίληψη

Στην παρακάτω διπλωματική εργασία θα αναλυθούν αρχικά οι έννοιες της κοινωνικής ευθύνης μαζί με μια σύντομη ιστορική αναδρομή για την ένταξή της στο πολιτικό και οικονομικό υπόβαθρο της σύγχρονης κοινωνίας. Έπειτα, θα παρουσιαστούν αναλυτικότερα τα βασικά χαρακτηριστικά της έννοιας αυτής καθώς και μερικές δεσπόζουσες τάσεις κοινωνικής ευθύνης μαζί με την αντιμετώπιση της ευθύνης αυτής από τις σύγχρονες ναυτιλιακές εταιρίες ενώ θα παρουσιαστεί και ο κοινωνικός τους αντίκτυπος. Ακόμη θα παρατεθούν κάποιες γενικές αρχές όσον αφορά την ηθική δεοντολογία και συμπεριφορά σε σχέση με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα με στόχο το σεβασμό στο περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ισότητα και την ικανοποίηση των άμεσα ενδιαφερομένων προσώπων (stakeholders) και πελατών με αναφορές στη λειτουργία της επιχείρησης και στην αλληλεπίδρασή της με το κοινωνικό σύνολο. Επιπλέον, θα μελετηθούν κάποιες εθελοντικές πρακτικές και πολιτικές κινήτρων σχετικά με την κοινωνική ευθύνη εταιριών. Τέλος, θα διεξαχθούν κάποιες περιπτώσιολογικές μελέτες κάποιων ναυτιλιακών εταιριών όσο αφορά αυτές τις πρακτικές τους, τα αποτελέσματα και τους στόχους των πρακτικών αυτών και φυσικά τους λόγους για τους οποίους υιοθέτησαν την συγκεκριμένη στρατηγική.

Λέξεις-κλειδιά: Κοινωνική ευθύνη, stakeholders, αειφόρος ανάπτυξη, περιβαλλοντική ηθική, επιχειρηματική δεοντολογία

Abstract

The following dissertation will first analyze the concepts of social responsibility along with a brief historical background for its integration into the political and economic background of modern society. Then, the basic characteristics of this concept will be presented in more detail as well as some dominant trends of social responsibility together with the treatment of this responsibility by modern shipping companies while their social impact will be presented. Some general principles regarding ethics and behavior in relation to individual and social rights will also be presented with the aim of respecting the environment, sustainable development, equality and satisfaction of stakeholders and customers with references to operation of the company and its interaction with society. In addition, some voluntary corporate social responsibility practices and incentive policies will be studied. Finally, there will be some case studies of some shipping companies regarding their practices, the results and objectives of these practices and of course the reasons why they adopted this strategy.

Keywords: Corporate social responsibility, stakeholders, sustainable development, environmental ethics, corporate ethics

Πρόλογος

Ξεκινώντας την εργασία αυτή ως μεταπτυχιακοί φοιτητές του δι-ιδρυματικού μεταπτυχιακού προγράμματος για την Διοίκηση στη Ναυτική Επιστήμη και Τεχνολογία με τη συνεργασία του Πανεπιστημίου Πειραιώς και της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων θα θέλαμε να εκφράσουμε με την χαρά μας για την ευκαιρία που μας δόθηκε να αποκτήσουμε γνώσεις και εμπειρία μέσα από ένα πρωτοποριακό και νέο μεταπτυχιακό πρόγραμμα που αφορά την ναυτική επιστήμη, το οποίο συνδυάζει όλες τις πτυχές της ναυτιλίας και τις εμπειρίες των διδασκόντων και των δυο ιστορικών ιδρυμάτων.

Μέσα από την εργασία αυτή αλλά και τον χρόνο που περάσαμε στις διαλέξεις αποκτήσαμε νέες γνώσεις και εις βάθος για θέματα που αφορούσαν τους λιμένες, τις εταιρίες, τα ίδια τα πλοία, την μεταφορική αλυσίδα και την ναυτιλία εν γένει.

Ευχαριστούμε πολύ τους καθηγητές μας και όλους όσους προσπάθησαν να μας μεταλαμπαδεύσουν γνώσεις, εμπειρίες και να μας δώσουν τροφή για σκέψη και έρευνα πάνω στο πεδίο αυτό.

Στην εργασία αυτή θα αναλυθεί η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και η σημασία που έχει σε όλα τα επίπεδα μιας επιχείρησης μαζί με μερικά σύγχρονα παραδείγματα που αναδεικνύουν την σημασία της σε πραγματικό χρόνο μέσα από τους πραγματικούς συντελεστές του ναυτιλιακού επιχειρείν.

Η ύπαρξη της στρατηγικής ΕΚΕ σε γενικές γραμμές είναι μια πτυχή που είτε δεν είναι εμφανής είτε ακόμα και αγνοείται από μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού ή και των επιχειρήσεων σε κάποιες περιπτώσεις. Η στρατηγική της ΕΚΕ παίζει όμως πολύ μεγάλο ρόλο όχι μόνο εξωτερικά, δηλαδή στην εικόνα της επιχείρησης αλλά και εσωτερικά, επηρεάζοντας τους υπαλλήλους της, τα οικονομικά της και τους προμηθευτές, πελάτες και συνεργάτες της. Διαμορφώνει ένα μεγάλο μέρος της εικόνας της εταιρίας προς τους σημερινούς και τους δυνητικούς, μελλοντικούς συνεργάτες της, στον κόσμο που την περιτριγυρίζει και την στελεχώνει ή σκοπεύει να

την στελεχώσει μελλοντικά. Μέσα από την ΕΚΕ η επιχείρηση μπορεί επίσης να δημιουργήσει την εταιρική κουλτούρα της και φυσικά να χρησιμοποιήσει την εικόνα αυτή και την κουλτούρα που καθρεφτίζει προς τα έξω για να κερδίσει αξιοπιστία, να φέρει πιο κοντά το κοινωνικό σύνολο στην εταιρία και να γίνει πιο απαραίτητη στο κοινωνικό σύνολο αφού το υποστηρίζει. Με τον τρόπο αυτό πέραν της αξιοπιστίας που κερδίζει μια επιχείρηση, κερδίζει και θετική δημοσιότητα. Γίνεται πιο εμφανής, φαίνεται συχνά και με καλά σχόλια, προσφέροντας στο κοινωνικό σύνολο και πρωταγωνιστώντας σε δύσκολες καταστάσεις καταφέροντας έτσι να δημιουργήσει μια σημαντική και θετική δημόσια εικόνα, προωθώντας τα στοιχεία αυτά και την εταιρική της κουλτούρα προσκαλώντας έτσι τα μελλοντικά στελέχη της και τους πιθανούς συνεργάτες της να προτιμήσουν εκείνη την επιχείρηση για τις εργασίες τους.

Όλα αυτά θα αναφερθούν και θα αναλυθούν παρακάτω, ενώ η σημασία της ΕΚΕ θα αναδειχθεί ξεκάθαρα, πατώντας σε σύγχρονα και επιτυχημένα παραδείγματα.

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία του Paul Samuelson, ενός κεϋνσιανού οικονομολόγου, η επιχείρηση λειτουργεί σαν μια ιδιωτική οικονομική μονάδα, η οποία αξιοποιεί κεφάλαια και πόρους για να παράγει και να εμπορεύεται αγαθά, και να παρέχει υπηρεσίες που καλύπτουν ανάγκες και προσδοκίες των πελατών της επιδιώκοντας επιχειρησιακά οφέλη μέσω της μεγιστοποίησης του παραγόμενου κέρδους. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για ένα κοινωνικά υπεύθυνο σύστημα συνεργαζόμενων ατόμων που δημιουργεί αξία και καλύπτει ανάγκες στην οικονομία και κοινωνία (Zsolnai, 2012).

Ο ρόλος της επιχείρησης στην αλυσίδα αξίας, στην οικονομία και στην κοινωνία είναι παραδοσιακά άμεσα συνδεδεμένος με έννοιες, όπως «επιχειρηματικότητα», «επενδύσεις» και «κέρδος». Σύμφωνα όμως με τις επιταγές του σήμερα αναδεικνύεται όλο και περισσότερο η ανάγκη η επιχείρηση να λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας της επιχειρηματικής ηθικής και της βιώσιμης ανάπτυξης με γνώμονα την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, το σεβασμό στους εργαζομένους και τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες και συμβάσεις.

Η διαχρονική επιτυχία της επιχείρησης, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της δεν εξαρτάται μόνο από τη δημιουργία κέρδους και τα θετικά οικονομικά αποτελέσματα για τους μετόχους της. Η ανάληψη επιχειρηματικής διακινδύνευσης(ρίσκου) και η κερδοφορία δεν επαρκούν. Στο πλαίσιο των επιταγών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, οι καταναλωτές, τα συναλλασσόμενα μέρη και η κοινωνία επιβάλλουν ως προαπαιτούμενο αποδοχής της επιχειρηματικής λειτουργίας και των προϊόντων της, την προστασία του περιβάλλοντος, το σεβασμό και την ικανοποίηση εργαζομένων και των ενδιαφερόμενων κοινωνικών μερών.

1.1. Ορισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Ο όρος «εταιρική κοινωνική ευθύνη» (ΕΚΕ) όπως και ο ισοδύναμος αγγλικός όρος «Corporate Social Responsibility» αναφέρεται στην κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων ή εταιρειών δηλαδή αφορά τους ιδιωτικούς, κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Οι επιχειρήσεις αποτελούν οντότητες, οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται. Επηρεάζονται από και επηρεαζόμενες επηρεάζουν από τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά δεδομένα στο πλαίσιο λειτουργίας τους. Επομένως, αναγνωρίζουν και αναλαμβάνουν την ευθύνη που τους αναλογεί απέναντι στην κοινωνία και στο περιβάλλον, σύμφωνα με τον αξιακό κώδικα της περιοχής λειτουργίας και τις διεθνείς συμφωνίες για το κλίμα, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

2. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

2.1. Ορισμός Έννοιας

Η Εταιρική κοινωνική ευθύνη αφορά όλες τις επιχειρησιακές λειτουργίες της εταιρίας και τις επιπτώσεις τους στην οικονομία, στην κοινωνία και στο περιβάλλον στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Αφορά την υιοθέτηση μιας στάση στρατηγικής δημιουργίας αξίας και οφέλους για πελάτες και ενδιαφερόμενα μέρη που θα συμβάλλει παράλληλα στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, στη βιώσιμη ανάπτυξη και την ικανοποίηση των επηρεαζόμενων κοινωνικών μερών (affected parties). Οι επιχειρησιακές λειτουργίες και δράσεις της εταιρίας θα πρέπει να αποτυπώνουν μια ευαισθητοποιημένη στάση προς τα θέματα που προβληματίζουν την κοινή γνώμη και να προβάλλουν μία «εικόνα πρότυπο» της εταιρίας, που φανερώνει προς τα έξω το καλό παράδειγμα και κινητοποιεί την κοινωνία θετικά ως προς τις επιταγές της βιώσιμης ανάπτυξης. Η ανάληψη της κοινωνικής ευθύνης από τους επιχειρηματίες αφορά τη χάραξη της επιχειρησιακής στρατηγικής και της πολιτικής, τη λήψη αποφάσεων και την καθιέρωση σχετικών πρακτικών σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον τοπικό κώδικα αξιών.

Κατά πολλούς και ιδιαίτερα τα προηγούμενα χρόνια ο ρόλος της ΕΚΕ υποτιμούνταν καθώς θεωρούσαν πως πρόκειται για σπατάλη χρόνου και χρήματος για την εκάστοτε εταιρία. Ακόμη πολλές φορές ο όρος παρερμηνεύεται και συγχέεται με τον όρο της Φιλανθρωπίας (Bowen, κατά πολλούς ο πατέρας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης). Η ΕΚΕ περιλαμβάνει ενδεχόμενα και φιλανθρωπικές ενέργειες, όμως αφορά μια στρατηγική διαχείρισης των συνολικών περιβαλλοντικών και κοινωνικών πτυχών και επιπτώσεων της επιχειρησιακής λειτουργίας και των προϊόντων και υπηρεσιών της.

Η επιχείρηση οφείλει να αντιμετωπίζει τις απειλές και ευκαιρίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη υπό του τρεις βασικούς άξονες-πυλώνες: της οικονομικής ανάπτυξης, οικολογικής ισορροπίας και της κοινωνικής προόδου (Βαξεβανίδου Μαρία, Μάρτιος 2011, Εκδόσεις Σταμούλης Α.Ε.).

Είναι πλέον δυνατό να βελτιώσουμε τη ποιότητα και τα επιχειρησιακά αποτελέσματα των οικονομικών δραστηριοτήτων μας, με ένα κίνητρο πραγματικά ηθικό, δηλαδή μόνο αν επιλέγουμε να υιοθετήσουμε την ηθική συμπεριφορά (Carl Hart) για επιχειρησιακούς λόγους προωθώντας έτσι τη διαφοροποίηση της κουλτούρας της επιχείρησης (Zsolnai, 2012).

Στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης οι στόχοι της ΕΚΕ περιλαμβάνουν:

- Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών
- Άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες και προσδοκίες και ικανοποίηση πελατών
- Βελτίωση της εταιρικής εικόνας και φήμης στα συναλλασσόμενα μέρη και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.
- Βελτίωση των γενικότερων σχέσεων με την τοπική κοινωνία

Αυτό επεδίωξε να επιτύχει και η αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας (Φεβρουάριος 2005) της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την επικέντρωση σε δράσεις που αφορούν την προώθηση και την ανάπτυξη και την εργασία σύμφωνα με έναν τρόπο απόλυτα συμβατό με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) κατάρτισε ένα κείμενο αρχών και αξιών, με τον τίτλο «Χάρτα Δικαιωμάτων & Υποχρεώσεων των Επιχειρήσεων»

στοχεύοντας τη συμβολή στη διαμόρφωση ενός πλαισίου συμπεριφοράς με βάση κοινές αξίες, αντιλήψεις και ιδανικά.

Το πρόγραμμα Enterprise 2020 είναι μια πρωτοβουλία του CSR Europe που υποστηρίζει επίσης την ανάπτυξη της βιώσιμης ανάπτυξης στον τομέα της επιχειρηματικότητας, παρέχει την απαραίτητη αρωγή στη βελτιστοποίηση και της συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders ή interested parties), και κάνει ακόμα πιο ισχυρή σε παγκόσμιο επίπεδο την ηγεσία της Ευρώπης στα θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Αυτές οι κοινωνικές κατευθύνσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζουν, μεταξύ των άλλων, τις προκλήσεις για τη νέα την παγκόσμια διακυβέρνηση, την κλιματική αλλαγή, την ανεπάρκεια των πόρων, τη δημογραφική αλλαγή, τις κοινωνικές διακρίσεις και ανισότητες διαχωρισμό, την ισότητα των φύλων στην εργασία και γενικώς τη βιώσιμη ανάπτυξη παγκοσμίως και τοπικά.

Η προσέγγιση της αναγνώρισης των ενδιαφερόμενων μερών αποτελεί το βασικό εργαλείο για την κατανόηση της δομής και των διαστάσεων της σχέσης μεταξύ της επιχείρησης και της κοινωνίας. Έτσι απαντάται το ερώτημα: Σε ποιους θα πρέπει η επιχείρηση να είναι υπεύθυνη (Wood, Jones,1995).

Η βασική ιδέα είναι ότι η διαχρονική επιτυχία ενός οργανισμού εξαρτάται από το πώς διαχειρίζεται τις σχέσεις του με τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη όπως οι πελάτες, οι προμηθευτές, οι κοινότητες, οι ιδιοκτήτες και μέτοχοι, οι πολιτικοί και οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης και άλλοι οι οποίοι διαμορφώνουν το πλαίσιο λειτουργίας και μπορούν να ασκήσουν επιρροή στην ικανότητα του Οργανισμού να πετύχει τους στόχους του (Ihlen, 2008).

«Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η επιλεγμένη στρατηγική της επιχείρησης η οποία κατευθύνεται στην μελλοντική ευημερία της κοινωνίας» (Barnett,2007:794).

Όπως συνεπάγεται από τα παραπάνω η Εταιρική κοινωνική ευθύνη περιλαμβάνει θέματα που αφορούν την διαχρονική επιτυχία της επιχείρησης στις τρεις διαστάσεις: οικονομική, περιβαλλοντική/οικολογική και κοινωνική (Terlak, 2007).

Όσον αφορά το καθεστώς της νομιμοποίησης της λειτουργίας των επιχειρήσεων, μπορεί να ειπωθεί ότι η ΕΚΕ αποτελεί απόρροια κοινωνικών προσδοκιών ,όπως

αυτές δομούνται μέσα από τη βούληση των επιχειρηματικών ηγετών και των καινοτόμων εταιριών. Με αυτόν τον τρόπο οι επιχειρήσεις αποκτούν κοινωνική αποδοχή και «νομιμοποίηση» να λειτουργούν εναρμονισμένα με τις διάφορες νομικές αδειοδοτήσεις που αξιώνουν. Το μοντέλο νομιμοποίησης εστιάζει, περισσότερο στη συμμόρφωση παρά στην καινοτομία. Οι λεπτομέρειες του τι νομιμοποιείται απηχούν την ποικιλία των κοινωνικών προσδοκιών για την επιχειρηματικότητα σε επίπεδο τομέα, χώρας, τομέα σε δεδομένο χρόνο (Boswell, 1983).

Ο Carroll (2000) πρότεινε έναν ορισμό της ΕΚΕ υπονοώντας ότι οι εταιρίες έχουν τέσσερις προϋποθέσεις που πρέπει να φέρουν εις πέρας για να είναι επιτυχημένα μέλη της κοινωνίας.

- την οικονομική, δημοσιονομική αυτόρκεια και κερδοφορία
- τη νομική, τήρηση των νομικών και κανονιστικών υποχρεώσεων
- την ηθική, ηθική συμπεριφορά σύμφωνα με τις αξίες της τοπικής κοινότητας
- τη φιλανθρωπική, προσφορά βοήθειας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

Για τον Lantos, οι μορφές ΕΚΕ είναι τρεις: η ηθική, η αλτρουιστική και η στρατηγική. Ο Lantos P.G (2001) είναι υποστηρικτής της ΕΚΕ όσον αφορά τη θετική της θεώρηση. Υποστηρίζει ότι η ιδέα της ΕΚΕ είναι κάπως σύνθετη, με ασαφή οριοθετήσεις και κατέχει συζητήσιμη νομιμότητα. Αντιθέτως διαφωνεί ως προς τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της για τις επιχειρήσεις. Αμφισβητεί ακόμη τη νομιμότητα της αλτρουιστικής ΕΚΕ. Τέλος υποστηρίζει την πρακτική ότι οι εταιρίες οφείλουν να στοχεύσουν στον περιορισμό του φιλανθρωπικού χαρακτήρα στον τρόπο που ασκεί τη στρατηγική της. Ο Carroll υποστηρίζει ότι θα ήταν παραπλανητικό να ορίζαμε τη ΕΚΕ ως μια απολύτως οικειοθελή στρατηγική, καθώς οι ευθύνες μιας εταιρείας απέναντι στην κοινωνία περιλαμβάνουν επίσης τις νομικές υποχρεώσεις της (Carroll, 1979, 1991).

Σύμφωνα με τον τελευταίο, η ηθική και η ΕΚΕ έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και βοηθάει την επιχείρηση να αποφύγει την πρόκληση ατυχημάτων κοινωνικού χαρακτήρα ακόμα και εάν η εταιρία δεν ωφελείται οικονομικώς άμεσα δρώντας με γνώμονα τις ηθικές επιταγές.

Η ανθρωπιστική ή αλτρουιστική στρατηγική της ΕΚΕ, στοχεύει οι εταιρίες να προλαμβάνουν ένα δεινό, δρώντας έτσι προληπτικά-και όχι να δρουν μονάχα «θεραπευτικά» αφότου συμβεί αυτό. Σύμφωνα και με τον Friedman, η ΕΚΕ εμπεριέχεται μέσα σε ένα ευγενές πλαίσιο, το οποίο προάγει την αρετή. Παρόλα αυτά θεωρεί ότι βρίσκεται εκτός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, για τον λόγο αυτό και η έννοια της συναντάται λιγότερο συχνά.

Η στρατηγική ΕΚΕ για επιχειρησιακούς λόγους, σε αντίθεση με τα παραπάνω για ανθρωπιστική ή αλτρουιστική στρατηγική επιδιώκει τη δημιουργία σχέσεων αμοιβαίου οφέλους με τα ενδιαφερόμενα μέρη (συνθήκη win-win), για επιχειρησιακούς σκοπούς κέρδους, λειτουργώντας με κοινωνικά και ηθικά υπεύθυνο τρόπο.

Από τη συλλογική μελέτη της βιβλιογραφίας διαφαίνεται ότι η ΕΚΕ έχει τις ρίζες της στον φιλελευθερισμό καθώς συνυπήρχε και συμπορευόταν ως ρεύμα της φιλοσοφίας, υπέρ του «κοινού καλού» κατά τον Jean Jacques Rousseau και τον Karl Marx. Αντίθετα με τους Thomas Hobbes, John Lock και Antam Smith που ήταν υπέρμαχοι του ατομικού καλού και του ατομικισμού εν γένει. Σύμφωνα με τον (Porter and Kramer, 2011) το επιχειρηματικό σκεπτικό για την ΕΚΕ συνοψίζεται καλύτερα στον ορισμό της έννοιας της δημιουργίας κοινής αξίας. Ο Robert Owen, στις αρχές του 19ου αιώνα, θέσπισε κανόνες σχετικά με τις μέγιστες ώρες εργασίας, απαγόρευσε την παιδική εργασία και ανέδειξε τα επιχειρηματικά και κοινωνικά οφέλη της προσέγγισης της ΕΚΕ (Andreas Rasche, Mette Morsing, Jeremy Moon, 2020). Η ΕΚΕ, δεν συντελεί άμεσα στη δημιουργία πλούτου. Δεν συνδέεται άμεσα

δηλαδή με τη θεωρία του Κοινωνικού Δαρβινισμού, όπου η ανάπτυξη σχετίζεται με το δημόσιο συμφέρον, και οδηγεί στην τελευταία συνδυάζοντας μια μη παρεμβατική στάση *laissez-faire*, όπως υποστηρίζεται από τον Charles Elliot Perkin's. Από την πλευρά οπτικής του Milton Friedman (1970), υποστηρίζεται πως εάν οι επιχειρηματίες εστιάσουν στην κερδοσκοπική οπτική της εταιρίας, όπου να τηρείται η πληρωμή των φόρων, η ορθή απασχόληση των εργαζομένων και η παροχή αγαθών και υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται πλήρως στην ικανοποίηση των πελατών, προκύπτουν τα μέγιστα κοινωνικά οφέλη για την κοινωνία εν γένει.

2.2. Οργάνωση και Διοίκηση Βάσει Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Παράγοντες και όροι που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οργάνωση μιας ιδιωτικής εταιρείας σύμφωνα με την ΕΚΕ είναι οι μέθοδοι που θα ακολουθηθούν από την ηγεσία, ο διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η δέσμευση έναντι των ενδιαφερόμενων μερών.

Αρχικά, το πρώτο βήμα είναι η επιθυμία και η απόφαση του ιδιοκτήτη και της ηγετικής ομάδας στελεχών του οργανισμού για την κατάρτιση προγράμματος ΕΚΕ. Ο προσανατολισμός του προγράμματος αυτού θα καθοριστεί από τη φιλοσοφία, την ιδεολογία και τις ηθικές αξίες της διοίκησης, πάντοτε σε συνάρτηση των πόρων, των δυνατοτήτων και των ιδιαιτεροτήτων της επιχείρησης.

Στη συνέχεια, η ηγεσία της εταιρείας πρέπει να ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα μέρη από το εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης για το επικείμενο πρόγραμμα ΕΚΕ και να διαπραγματευτεί μαζί τους, προκειμένου να διερευνηθεί αν είναι δυνατό να υπάρξει τυχόν συναίνεση και συνεργασία. Πιο συγκεκριμένα, είναι σημαντικό να κοινοποιηθεί η στρατηγική και η πολιτική ΕΚΕ καταστούν γνωστές οι δράσεις ΕΚΕ στους εργαζομένους, ώστε να ευαισθητοποιηθούν, να κατανοήσουν και να υιοθετήσουν το σκοπό ως μέλη της ομάδας που εργάζεται για την πραγμάτωσή της πολιτικής. Το ίδιο ισχύει και για τα ενδιαφερόμενα μέρη από το εξωτερικό περιβάλλον (π.χ. προμηθευτές, πελάτες) με τους οποίους ο διάλογος αποδεικνύεται

επικοινωνητικός και προσφέρει ευκαιρίες για τη βελτίωση των επιχειρησιακών αποτελεσμάτων.

Τέλος, η εταιρεία με το πέρας του προγράμματος ΕΚΕ πρέπει να αξιολογήσει την επιτυχία αυτού, και την αντίληψη των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με τα αποτελέσματα και συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με τις προσδοκίες που υπήρχαν πριν την υλοποίησή του. Επισημαίνεται ότι υπάρχουν δείκτες αξιολόγησης των προγραμμάτων ΕΚΕ, οι οποίοι έχουν δημιουργηθεί από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, όπως είναι ο Δείκτης Εταιρικής Υπευθυνότητας (Corporate Responsibility Index) και ο «Accountability Rating» (Βαξεβανίδου, 2011).

MAPPING OF OUR MAIN STAKEHOLDERS

2.3. Ερμηνεία της ΕΚΕ και Λειτουργική της Διάσταση

Παρόλο που υπάρχουν αρκετές θεωρίες σχετικά με την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, η πιο διαδεδομένη και απλή είναι η θεωρία των ενδιαφερόμενων μερών ενδιαφερομένων μερών (stakeholders ή interested parties).

Ειδικότερα, τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτελούν το περιβάλλον το οποίο αλληλοεπιδρά με την επιχείρηση και έχει όφελος ή ενδιαφέρον ή θεωρεί ότι επηρεάζεται από τις δραστηριότητες της και διακρίνονται στα συναλλασσόμενα μέρη. Τα συναλλασσόμενα μέρη είναι:

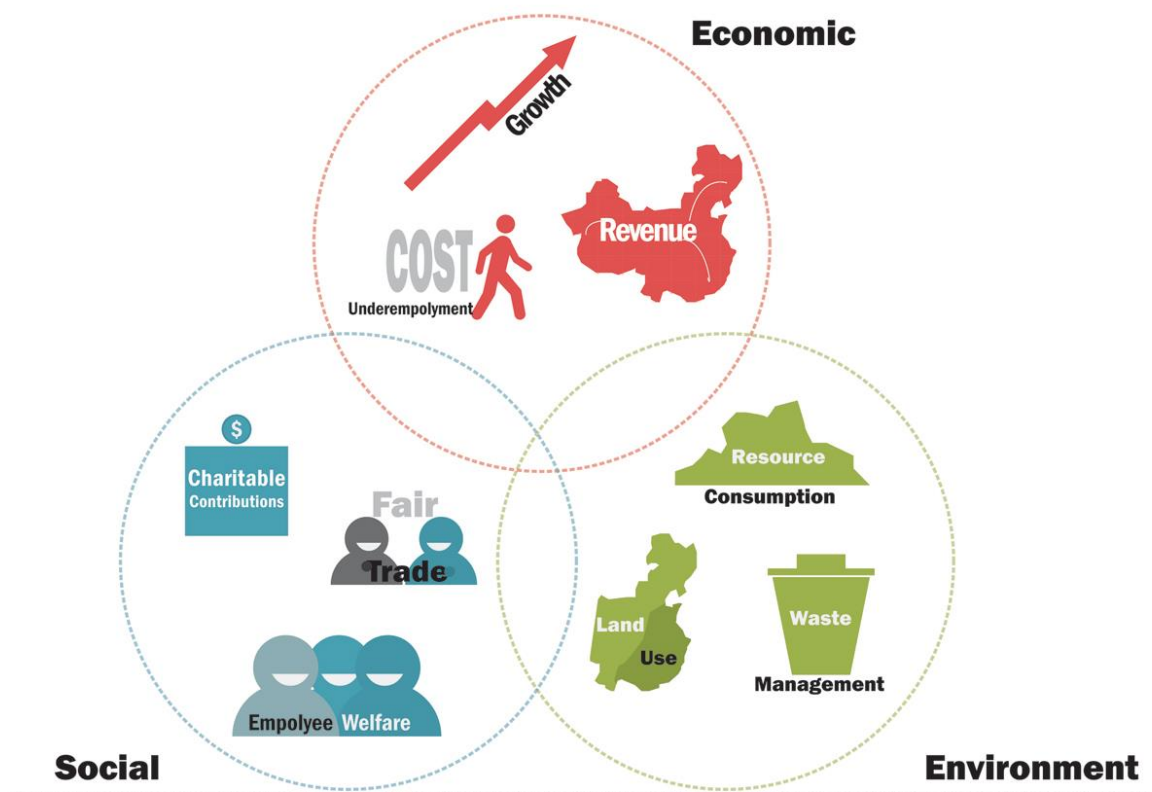
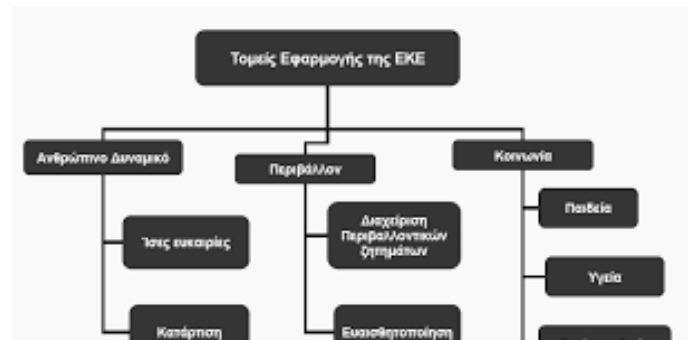
- α) οι μέτοχοι, οι εργαζόμενοι, οι προμηθευτές υλικών και υπηρεσιών, δανειστές, πιστωτές (τράπεζες) που αποτελούν τους συντελεστές δημιουργίας αξίας, τους συμμέτοχους ή συμπράττοντες στο επιχειρείν, και
- β) οι πελάτες, οι αγοραστές, οι καταναλωτές και χρήστες των προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας.

Τα επηρεαζόμενα μέρη (affected parties) δεν εμπλέκονται σε οικονομικές συναλλαγές αλλά έχουν ενδιαφέρον, ενίοτε και οικονομικό όπως οι ανταγωνιστές στα προϊόντα και υπηρεσίες αλλά κυρίως ενδιαφέρονται για την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το θεσμικό και ηθικό πλαίσιο όπως είναι το κράτος, η Δημόσια Διοίκηση και Τοπική αυτοδιοίκηση, οι κανονιστικές και ελεγκτικές Αρχές, οι τοπικές κοινωνίες και η κοινωνία των πολιτών με τις ενώσεις δημοσίου ή περιβαλλοντικού σκοπού, οι ομάδες πίεσης (pressure groups), όπως για παράδειγμα οι ακτιβιστές, και η ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα.

Η προσέγγιση των ενδιαφερόμενων μερών βοηθάει την επιχείρηση να λάβει υπόψη της τα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο άμεσα, τα συναλλασσόμενα μέρη, όσο και έμμεσα επηρεαζόμενα μέρη και ως εκ τούτου να ξεκινήσει μία ουσιαστική διαδικασία διαλόγου πριν καθορίσει τη στρατηγική ΕΚΕ.

2.4. Οι Τρεις Πυλώνες της ΕΚΕ

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη όπως προαναφέρθηκε είναι μια στρατηγική για τη διαχρονική επιτυχία η οποία καλύπτει θέματα τα οποία αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, την υγεία, ασφάλεια και ευεξία στην εργασία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εταιρική και περιβαλλοντική ηθική, κοινωνικής ευθύνης και δεοντολογία των εταιρειών. Τα θέματα κοινωνικής ευθύνης συνδέονται άμεσα και αλληλεξαρτώνται με τη βιώσιμη ανάπτυξη και οι επιχειρήσεις καλούνται μέσω της ΕΚΕ να ενσωματώσουν πρακτικές στην στρατηγική τους με στόχο την εξασφάλιση αρμονικών σχέσεων με την κοινωνία, την οικονομία και το ευρύτερο κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον. Τέλος, μέσω αυτών των δεικτών η επιχείρηση μπορεί να οδηγηθεί σε αύξηση των κερδών της και να μετρήσει την επιχειρησιακή της επιτυχία.

Πηγή: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2a/Triple_Bottom_Line_graphic.jpg

Από τα παραπάνω μπορούμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι η ΕΚΕ έχει τρεις διαστάσεις – οικονομική, περιβαλλοντική, και κοινωνική – τις οποίες θα εξετάσουμε ενδελεχώς παρακάτω.

Οικονομική Διάσταση – Αναφέρεται κυρίως στην μείωση της συνθετότητας των επιχειρησιακών λειτουργιών, στην ανάληψη κοινωνικά υπευθύνων επενδύσεων, στην υιοθέτηση πρακτικών και τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, της γραφειοκρατίας και της δωροδοκίας, τη μείωση των εταιρικών δαπανών και του επιχειρηματικού κόστους, με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Με αυτόν τον τρόπο η εταιρία που ακολουθεί τη στρατηγική ΕΚΕ εξορθολογίζει τις οι δαπάνες, βελτιώνει τα επιχειρησιακά αποτελέσματα μεγιστοποιεί τα κέρδη στις επιχειρηματικές ροές και γίνεται πιο ανταγωνιστική.

Περιβαλλοντική Διάσταση – Η περιβαλλοντική διάσταση επικεντρώνεται στην υιοθέτηση μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, των οικοσυστημάτων και, της ζωής σε αυτά και τη διατήρηση των φυσικών πόρων σε όσον το δυνατότερο άρτια κατάσταση και την διασφάλιση όσο λιγότερης ζημίας του από την λειτουργία των επιχειρήσεων. Ενδεικτικά αφορά, την προσπάθεια για τη μείωση των ρύπων και αποβλήτων, τη χρησιμοποίηση νέων καινοτόμων τεχνολογιών και καινοτομιών φιλικά προσκείμενων στο περιβάλλον, την ενθάρρυνση για ανάληψη επενδύσεων σε αυτό, το μειωμένο κόστος παραγωγής και διανομής σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προϊόντος και αυξημένη γνώση για το προϊόν, καθώς και γνωστοποίηση των παραπάνω περιβαλλοντικών πολιτικών.

Κοινωνική Διάσταση – Περιλαμβάνει τον σεβασμό της ανθρώπινης ζωής, την εξασφάλιση της ισότητας και ίσης αντιμετώπισης των εργαζομένων ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας καθώς και σεξουαλικού προσανατολισμού. Η κάθε επιχείρηση αποτελεί μέρος της ανθρώπινης κοινωνίας, που λειτουργεί και αναπτύσσεται εντός αυτής. Η παραγωγική διαδικασία, η παροχή υπηρεσιών, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και κατ' επέκταση διανομή εισοδημάτων και περαιτέρω είσπραξη φορολογίας. Καθώς δημιουργεί θέσεις εργασίας, κάθε επιχείρηση έχει άμεση επιρροή

σε θέματα εργασίας, ασφάλισης για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων, και εστίαση στην εφαρμογή μέτρων διαφύλαξης των παραπάνω.

2.5. Επιχειρηματική Ηθική

Ο Peter Ulrich υποστηρίζει ότι η επιχειρηματική ηθική είναι κάτι περισσότερο από εφαρμοσμένη ηθική. Κατά την άποψη του, το πρωταρχικό καθήκον της επιχειρηματικής ηθικής είναι να προβληματιστεί σχετικά με τη μορφή της οικονομικής αιτιολόγησης (Ulrich 2012).

Επιχειρηματική Ηθική ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας και η διαχείριση της επιχείρησης εντός του πλαισίου λειτουργίας και της κοινωνίας από ώστε να προάγονται, παράλληλα με το επιχειρηματικό κέρδος, και το κοινωνικό συμφέρον, η πρόοδος, η δημιουργικότητα. Η σύγχρονη επιχείρηση οφείλει να έχει κοινωνικά αποδεκτές πρακτικές, όπως μια επιχειρηματική ηθική οικοδομημένη με συνέπεια και κοινωνική ευαισθησία.

Η επιχειρηματική ηθική αφορά την επιχείρηση και τα πρόσωπα, που ασκούν επιρροή σε κάθε μορφή δράσης και έκφρασής της, όπως η Διοίκηση, η ηγετική ομάδα και το στελεχιακό και εργατικό δυναμικό. Η επιχειρηματική ηθική λαμβάνει δράση μέσα από τον ορισμό συγκεκριμένων αρχών επιχειρησιακής συμπεριφοράς, προτύπων και κανόνων που καθορίζουν το σύνολο της εταιρικής πολιτικής και λειτουργούν ως σημεία αναφοράς ή κώδικες. Σήμερα, η ηθική παίζει έναν πρωταρχικό ρόλο στην επιχειρηματική κοινότητα, καθώς οι επιχειρήσεις αποτελούν αναπόσπαστα οργανικά μέλη του κοινωνικού συνόλου. Από τη νέα αυτή συνθήκη, η κοινωνία περιμένει από τις επιχειρήσεις να λειτουργούν βάσει συγκεκριμένων κανόνων και προτύπων και να εκπληρώνουν ορισμένες υποχρεώσεις απέναντι στο περιβάλλον (φυσικό, κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό) που τις φιλοξενεί (Γκορτζής, 2013).

Σύμφωνα με τον Michalos (1995) (όπως αναφέρεται στον Γούναρη (2008), οι υποστηρικτές της «επιχειρησιακής ηθικής» την αντιλαμβάνονται ως επιτακτική ανάγκη για την διασφάλιση της λειτουργίας της «αγοράς» και της «επιχειρησιακής δράσης».

Παρότι οι σχετικές με την επιχειρηματική ηθική θεωρίες καταλήγουν στο ότι αυτή είναι αναγκαίο εν δυνάμει στοιχείο επιτυχημένης επιχειρηματικής δράσης και εξασφάλισης βιωσιμότητας, Στη σημερινή κοινωνία επικρατεί σύγχυση σχετικά με την ηθική των οικονομικών δράσεων. Είναι αμφίσημο για την ηθική της οικονομίας αφού ενώ είναι επιθυμητό να καλλιεργηθεί την ηθική των οικονομικών μας υποθέσεων μόνον ως μέσο με σκοπό τις υψηλότερες αποδόσεις, το αποτέλεσμα θα είναι σίγουρα μια αποτυχία. Είναι δυνατό να βελτιωθεί η γενική ποιότητα των οικονομικών μας δραστηριοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι το κίνητρο μας είναι πραγματικά ηθικό, δηλαδή μόνο αν θέλουμε να κατανοήσουμε και να υιοθετήσουμε την ηθική συμπεριφορά για τους δικούς μας λόγους (Zsolnai, 2012).

Σε εταιρικό επίπεδο, η βιωσιμότητα δείχνει την ικανότητα ενός οργανισμού να διεκπεραιώνει τις δραστηριότητες του σε βάθος χρόνου λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στις φυσικές, κοινωνικές και ανθρώπινες παραμέτρους. Η βιώσιμη ή αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί θεμελιώδη στόχο που απαιτεί την ικανοποίηση των διαφόρων ομάδων ενδιαφερομένων με αλληλοενισχυόμενους τρόπους (Tencati, 2012).

Η επιχειρηματική δραστηριότητα με τις επενδύσεις, τη βιομηχανία και το εμπόριο αποτελούν θεμελιώδεις άξονες για την ευημερία του κράτους, τη διεθνή διακυβέρνηση και την ειρήνη εν γένει. Όμως η επιχειρηματική δραστηριότητα σχετίζεται συχνά με διάφορες πρακτικές δωροδοκίας, εκμετάλλευσης, διαφθοράς, άνισης μεταχείρισης και δημιουργίας ανισοτήτων ανισότητας εισοδημάτων.

Οι υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές οικοδομούν σχέσεις εμπιστοσύνης και κοινωνικό κεφάλαιο, συμβάλλοντας στην δημιουργία μίας ολοκληρωμένης ανάπτυξης και στη βιώσιμη ανάπτυξη (www.csrhellas.org [15/09/2014])

Πηγή::Κυπριακό Ινστιτούτο Επιχειρηματικής Ηθικής, www.ebency.org [28/09/2014]

2.6. Οφέλη από την Υιοθέτηση Πρακτικών ΕΚΕ

Οι επιχειρήσεις που υιοθετούν κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές, προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις νέες οικονομικό-κοινωνικές συνθήκες κατακτούν οφέλη τόσο σε ότι αφορά την γενικότερη παραγωγικότητά τους όσο και σχετικά με τη φήμη και την εικόνα τους και τελική οικονομική τους επίδοση.

Πιο συγκεκριμένα τα οφέλη και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των εταιριών που υιοθετούν στρατηγικές ΕΚΕ είναι:

- Ικανοποιημένο και πιο παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό.
- Βελτίωση της εταιρικής εικόνας, της φήμης και προσέλκυση πελατών της εταιρίας.
- Καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών-καταναλωτών.
- Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών.
- Θετική στάση της κοινής γνώμης μέσα από τη βελτίωση της εταιρικής εικόνας.

- Βελτίωση και αναδιοργάνωση των σχέσεων της εταιρίας και των ενδιαφερόμενων μερών της τοπικής κοινωνίας.
- Η αναγνώριση της διαφορετικότητας και η παροχή ίσων ευκαιριών, καθώς και η συστηματική και αμφίδρομη επικοινωνία διοίκησης- εργαζομένων.
- Η διασφάλιση και συνεχής βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία καθώς και της ποιότητας στους χώρους εργασίας.
- Η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και η συστηματική προσπάθεια για εξοικονόμησή τους.

Αυτά λοιπόν όλα στο τέλος μπορούν να μεταφραστούν σε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για μια επιχείρηση, καθώς την θωρακίζουν σε κάποια αιφνίδια κρίση της αγοράς καθώς συντελούν στην προσπάθεια προσέλκυσης και διατήρησης πελατών και στην μακρόχρονη παραμονή των εργαζομένων σε αυτή. Οι επιχειρήσεις που ενσωματώνουν την εταιρική ευθύνη ως αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής επιχειρηματικής πρακτικής τους έχουν τη δυνατότητα να προβλέψουν και να έρθουν αντιμέτωποι με μια πληθώρα κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων, τα οποία ενδέχεται να ασκήσουν θετική επιρροή στον ανταγωνιστικό χαρακτήρα τους με αποτέλεσμα τη βελτίωση της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής της επίδοσης σε βάθος χρόνου.

Επίσης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να σημειωθεί ότι η μέριμνα για το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί ένα από τα βασικότερα πεδία εφαρμογής της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Καταρχάς, συμβάλλει στην δημιουργία και καλλιέργεια καλών εργασιακών σχέσεων, η οποία αποτελεί αφενός μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις εάν ο στόχος είναι η ανάπτυξη της ίδιας της επιχείρησης ενώ αφετέρου συνιστά τον πυλώνα για την καλλιέργεια και ανάπτυξη της δημιουργικότητας και λοιπών ικανοτήτων, δεξιοτήτων και κλίσεων των εργαζομένων. Με αυτόν τον τρόπο μια επιχείρηση που ενσωματώνει κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές καλλιεργεί στους εργαζομένους την αντίληψη ότι δεν συμμετέχουν απλώς σε μια απρόσωπης λειτουργία, αλλά ότι συνεισφέρουν σε μια προσπάθεια που εμπλέκεται όλη συνολικά η ομάδα και ανταμείβονται επάξια και αναλόγως για το μερίδιο της συνεισφοράς τους.

θεσμικών διαδικασιών που επρόκειτο να λάβουν χώρα κατά την αρχηγεία της εκάστοτε διεύθυνσης. Με αυτόν τον τρόπο συνεπάγεται και είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες προώθησης της εταιρικής φήμης και εικόνας προς την τοπική κοινωνία. «Η ΕΚΕ είναι η κατά τη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας κατανομή πόρων, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική ευημερία η οποία λειτουργεί σαν ένα μέσον για την ανάπτυξη σχέσεων με τους βασικούς stakeholders» (Clarkson,1995).

Μέσω της ΕΚΕ οι εταιρικοί όμιλοι επισημαίνεται ότι θα πρέπει να λειτουργούν με εστιασμένη την προσοχή τους και σε συνάρτηση με καίρια ζητήματα όπως το κέρδος (Profit), την οικονομία (Economy), τον πλανήτη (Ecology), και την ανθρώπινη ηθική (Ethics). Προωθώντας έτσι την ορθολογική διαχείριση των πόρων, έτσι ώστε να διατηρηθεί το φυσικό περιβάλλον σε άρτια κατάσταση για τις επόμενες γενιές.

«Κοινωνική ευθύνη σημαίνει να λειτουργείς την επιχείρησή σου με τέτοιο τρόπο που να υπερκαλύπτεις τις ηθικές, νομικές, δημόσιες προσδοκίες και προσδοκίες της αγοράς που η κοινωνία έχει από τις επιχειρήσεις» (Business for Social Responsibility).

Οι στόχοι της εφαρμογής της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και των δημοσίων σχέσεων συνδέονται ,κύρια, με την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων η οποία ενσωματώνει τις οικονομικές, νομικές, ηθικές προσδοκίες της κοινωνίας έναντι των επιχειρήσεων σε κάποια δεδομένη χρονική στιγμή (Caroll, 1979).

«Η απόφαση της επιχείρησης να υποστηρίξει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη καθώς και να συνεργαστεί με τους υπαλλήλους υπό τη δούλεψη της, τους κοντινούς συγγενείς τους, και την κοινωνία γενικότερα, ώστε να βελτιώσει την ποιότητα ζωής» (World Business Council for Sustainable Development). Το εταιρικό μάρκετινγκ δύναται να υλοποιηθεί μέσω της τηλεόρασης, του Internet και των social media εν γένει, του τύπου και διάφορων άλλων σύγχρονων εμπορικών πρακτικών και διαφήμισης.

2.9. Κώδικας Επιχειρηματικής Ηθικής και Δεοντολογίας / Κώδικας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Ο *Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής* ή αλλιώς *Κώδικας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης* αναφέρει όλες οι διατυπωμένες και ακολουθούμενες αρχές συμπεριφοράς στις οποίες στηρίζονται οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί τις επιδιώξεις και τα ιδανικά τους, τις πράξεις και τις διαδικασίες τους αναφορικά με το πώς αντιλαμβάνονται την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Οι κανόνες αυτοί, που περιλαμβάνουν και όλες τις νομικές επιταγές, συχνά ξεπερνούν τα όσα ορίζει ο νόμος και βοηθούν στο να γνωρίζουν οι πάντες —ιδιοκτήτες, εργαζόμενοι, πελάτες και συμμετοχοί— τους ηθικά αποδεκτούς νόμους της συγκεκριμένης επιχείρησης. Είναι δέον να συντάσσεται από άτομα με αρχές και ηθική (Θανόπουλος, 2003).

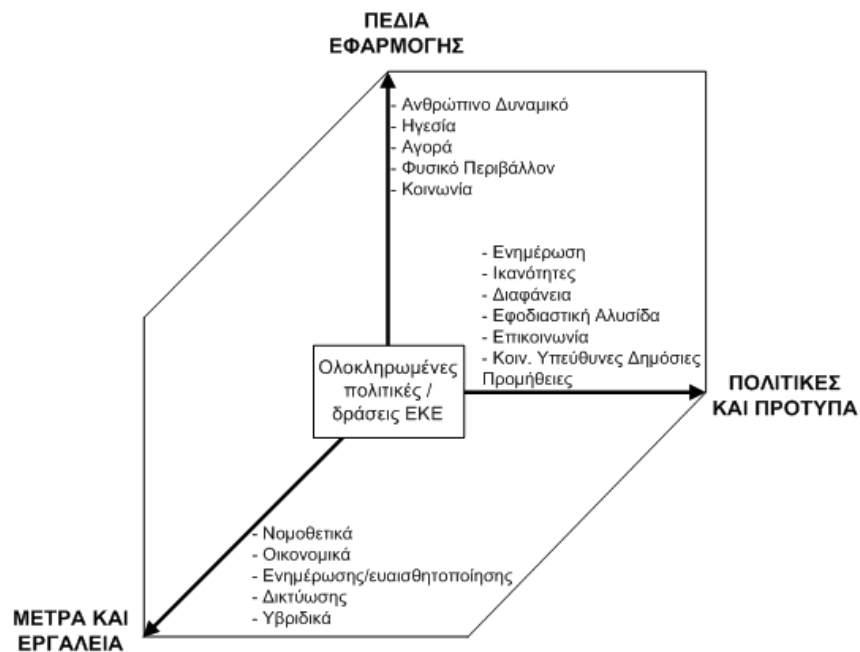
Η διακυβέρνηση στηρίζεται στο εταιρικό και στο χρηματιστηριακό δίκαιο, στους λογιστικούς κανόνες, στις επιχειρηματικές πρακτικές και στη δεοντολογία κάθε χώρας. Οι κύριοι στόχοι της αφορούν την ενίσχυση των επιδόσεων της, καθιερώνοντας ένα σύστημα κινήτρων, το οποίο θα ενθαρρύνει σε ένα σημαντικό βαθμό των ατόμων που έχουν αναλάβει τη διοίκηση να μεγιστοποιούν το κέρδος και την επιχειρησιακή ευφορία και αποτελεσματικότητα της επιχείρησης. Στη συνέχεια αξίζει να σημειωθεί πως οφείλει να στοχεύει στον περιορισμό των καταχρήσεων της εξουσίας των διοικούντων πάνω στους επιχειρησιακούς πόρους, εάν οι τελευταίοι προέρχονται από την τάση να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα. Επίσης, παρέχει τα μέσα επίβλεψης της συμπεριφοράς των διοικούντων, ώστε να εγγυάται την υπευθυνότητα της επιχείρησης και να προστατεύει με κάθε κόστος τα συμφέροντα των επενδυτών και της εταιρείας από τις πιθανές καταχρήσεις (Goergen, 2015· Παπαδόπουλος, 2008a· Γεωργοπούλου, 2005). Η εταιρική διακυβέρνηση βασίζεται στον εσωτερικό έλεγχο, ο οποίος αξιολογεί και καταγράφει τις διαδικασίες στην πράξη, επισημαίνει τις αδυναμίες και τις αποκλίσεις του συστήματος, παρέχει συμβουλές και προτείνει προσαρμογές. Σκοπός της είναι η συμβολή στην ανάπτυξη και στην εμπέδωση της εταιρικής κουλτούρας μεταξύ των τμημάτων και των στελεχών της εταιρείας και η προσαρμογή της στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Ουσιαστικά, αναφέρεται σε έναν μηχανισμό επιτήρησης της εφαρμογής των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης, συμβάλλοντας, κατά ένα μεγάλο ποσοστό, στην

προστασία της εταιρείας και στη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της (Παπαδόπουλος, 2008a). **ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ** - Η όψη του ανθρώπινου δυναμικού – Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Ελληνικού Ινστιτούτου Επιχειρηματικής Ηθικής Αντ. Γκόρτζη, η έλλειψη της εταιρικής ηθικής αποτέλεσε έναν από τους πιο φανερούς εάν όχι τον σημαντικότερο από τους παράγοντες που λειτούργησαν καταλυτικά για την δημιουργία της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Αρχές Κώδικα – Γενικές Αρχές για την Κατάρτιση Κώδικα ΕΚΕ

- **Πρακτική χρησιμότητα:** Στόχος: Να μεγιστοποιήσει τα επιχειρηματικά της κέρδη και παραγωγικότητα με την μετατροπή της σε μια πιο υπεύθυνη δομή.
- **Επιχειρησιακή εγκυρότητα:** Πρέπει να υπάρχει διαφάνεια και εμπιστοσύνη, όσον αφορά τις διαδικασίες που να αφορούν την καταμέτρηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του κώδικα.
- **Δυνατότητα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων:** Ο κώδικας αυτός οφείλει να ελέγχει με λεπτομέρεια και αυστηρότητα τους συμμετόχους, τους όποιους αφορά άμεσα, αν εφαρμόζονται οι καθιερωμένες θεσπισμένες αρχές. Διαφορετικά θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις τους παραβάτες. Είναι θεμελιώδης σημασίας να υπάρχουν τα μέσα γι' αυτές τις ρυθμίσεις.
- **Διαχρονικές διαστάσεις:** Ο κώδικας αυτός οφείλει να διέπεται από σημαντική ευελιξία, έτσι ώστε να προσαρμόζεται διαρκώς στα καινούργια μεταβαλλόμενα δεδομένα. Πρέπει να μπορεί να ατενίζει μελλοντικές καινοτομίες της επιχείρησης και να στελεχώνεται από άτομα ιδιαίτερης εμπειρίας και πνευματικής εμβέλειας.
- **Αντίληψη περιαυτολογικών καταστάσεων και διαφοροποιήσεων:** Η εταιρεία κινείται σε διαφορετικά περιβάλλοντα, με ιδιαίτερα κοινωνικά, πολιτισμικά και οικονομικά χαρακτηριστικά.

- Ένας τέτοιος κώδικας πρέπει να είναι αρκετά ευρύς για να εμπεριέχει αυτές τις ανομοιογένειες και να έχει δυνατότητα ευελιξίας σε αλλαγές στο περιβάλλον.
- **Την ακεραιότητα και τις ηθικές αξίες της επιχείρησης/οργανισμού.** Τις παραμέτρους που ενθαρρύνουν τη Διοίκηση να εφαρμόσει τις εποπτικές της αρμοδιότητες. Την οργανωτική δομή της εταιρίας και την ανάθεση αρμοδιοτήτων. Τη διαδικασία επιλογής, ανάπτυξης και διατήρησης αρμόδιων ατόμων. Την αυστηρή τήρηση ως προς τα μέτρα απόδοσης, τα κίνητρα και τις ανταμοιβές.

Πηγή:

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2.10. Ιστορική Αναδρομή Έννοιας

Γύρω στις αρχές του 1970 στην Αμερική γεννιέται ένα νέο κύμα απόψεων που στη συνέχεια θα αποτελέσει τον πυρήνα της νέας Σχολή σκέψης, σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις πέραν από την κερδοφορία λειτουργούν και με βάση την κοινωνική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη, πρέπει να είναι υπεύθυνες όχι μόνον έναντι των μετόχων τους αλλά και έναντι της κοινωνίας.

Στη συνέχεια, η συζήτηση για την ΕΚΕ επεκτάθηκε πολύ περισσότερο. Στη δεκαετία του 1980, για παράδειγμα, η εταιρική πολιτική σε σχέση με την κοινωνική ευθύνη της επιχείρησης συνδέθηκε άμεσα με τη μορφή φιλανθρωπιών και χορηγιών και στη δεκαετία 1990 περιορίστηκε στη συμπερίληψη της ΕΚΕ στις στρατηγικές οργάνωσης και λειτουργίας της επιχείρησης. Αργότερα, ξεκίνησαν να ενδιαφέρονται όλοι ακόμα και από την πλευρά όλων των stakeholders με την επιχείρησης για την κοινωνική προσφορά, την ηθική συμπεριφορά της και την εκδήλωση της με διάφορους τρόπους.

Ο δημόσιος διάλογος πλέον σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζουν οι επιχειρήσεις στην κοινωνία επικεντρώνεται πλέον καθαρά στην ΕΚΕ — κατά πόσον αυτή πρέπει να υφίσταται αλλά και εάν πρέπει να διαφαίνεται και στους στρατηγικούς στόχους της επιχείρησης. Γενικότερα, η σχέση μεταξύ των επιχειρήσεων και της κοινωνίας και οι ευθύνες των επιχειρήσεων έναντι της κοινωνίας έχουν συζητηθεί υπό όρους ΕΚΕ. Απαιτήσεις που αναλύουν και τονίζουν τον ιδιαίτερο ρόλο των ιδιωτικών επιχειρήσεων σαν να ήταν πολίτες έχουν πρόσφατα αποκτήσει αξιόλογη θέση στον δημόσιο διάλογο (Zsolnai, 2012).

Με την ευρεία έννοια, καθιερώνεται πλέον επισήμως ως εργαλείο διοίκησης της επιχείρησης, ή εργαλείο μάρκετινγκ (χωρίς να είναι στην ουσία μάρκετινγκ) με γνώμονα τη σωστή λειτουργία της επιχείρησης και το αντίκτυπο της στη κοινωνία.

Συνοψίζοντας, με τη έμπρακτη συνεισφορά των μέτρων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στην εταιρία διαφοροποιείται η οργανωτική κουλτούρα της επιχείρησης, μέσα στο επιχειρηματικό της περιβάλλον, και με αυτόν τον τρόπο λειτουργεί ευεργετικά ως προς τη φήμη και προβολή της, με αποτέλεσμα τη μακροπρόθεσμη κερδοφορία και την ευρύτερη ευδόκιμά της.

Εναπόκειται πλέον στις επιχειρήσεις, αλλά και σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, να αξιοποιήσουν ο καθένας από τη δική του σκοπιά τα οφέλη και τις ευκαιρίες, έτσι ώστε να συμβάλουν όλοι στην εξασφάλιση ενός μέλλοντος βασισμένου στην ευημερία και τη σταθερότητα (Δρεπανιώτης, 2004).

Το 1998, το Διεθνές Επιχειρηματικό συμβούλιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη ,στο Βέλγιο, αποδόθηκε ο όρος της Εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ως την «υπόσχεση» της επιχείρησης να δρα με γνώμονα την οικονομική ανάπτυξη, ενώ παράλληλα να βελτιώνει την ποιότητα ζωής των εργαζομένων και των οικογενειών τους, της τοπικής κοινότητας αλλά και της κοινωνίας γενικότερα (Βαξεβανίδου, 2011).

1. ΟΛΛΑΝΔΙΑ: «ΕΚΕ σημαίνει να αποκτάς την ευθύνη όσον αφορά την ηγετική δέσμευση ότι θα παρέχεις τον απαραίτητο σεβασμό στις ηθικές αξίες και στην αναγνώριση των και πολιτιστικών διαφορών κατά την εφαρμογή της πολιτική σου συνολικά. Αυτό το γεγονός επιβεβαιώνει ότι οι εταιρείες υιοθετούν στην εσωτερική και εξωτερική τους πολιτική τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Χάρτα του Παγκόσμιου Οργανισμού Εργασίας για τα Δικαιώματα στην Εργασία».

2. ΤΑΪΒΑΝ: «Η ΕΚΕ δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη του φυσικού και ανθρώπινου κεφαλαίου, που εκτείνεται πέραν από την απόκτηση υλικού πλούτου».

3. ΤΑΪΛΑΝΔΗ: «Η ΕΚΕ οφείλει να συνοδεύεται από πληθώρα έργων για τις τοπικές κοινωνίες».

Στην Ταϊλάνδη οι συμμετέχοντες είπαν ότι ο όρος θα έπρεπε να περιλαμβάνει: την έννοια ότι όσο μεγαλύτερη επιρροή διαθέτει η εταιρία στην κοινωνία, τόσο αυξάνεται η υποχρέωσή της έναντι σε αυτή.

Ακόμη εμπεριέχει: τη σημασία της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και επαγρύπνησης την ανάγκη διαφάνειας, τη σημασία της καταναλωτικής προστασίας και την ισότητα των δύο φύλων.

4. ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ: «Η ΕΚΕ πρέπει να καταδεικνύει την προσφορά του ανθρωπίνου δυναμικού των εταιριών στην κοινωνία και στον ορισμό ενός ενιαίου κώδικα ηθικής συμπεριφοράς.

5. ΗΠΑ: «Στις ΗΠΑ η ΕΚΕ συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με την φιλανθρωπία. Έπειτα από το τρομοκρατικό χτύπημα στη Νέα Υόρκη το 1993 στους δίδυμους πύργους, πολλές επιχειρήσεις ευαισθητοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό, ενώ το 2001 χαρακτηρίστηκε ως ιδιαίτερο έτος φιλανθρωπίας.

Μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων στήριξε με δωρεές μεγάλης εμβέλειας τους πληγέντες και τις οικογένειες τους, καθώς και επίσης φρόντισε την ενίσχυση μονάδων διάσωσης και μη κυβερνητικών οργανισμών(ΜΚΟ), όπως ο Ερυθρός Σταυρός (Βαξεβανίδου, 2011). Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ορθολογική επιλογή και διαχείριση του ανθρωπίνου δυναμικού της εταιρίας και τον σωστό καταμερισμό και στελέχωση των τμημάτων της, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας. Τέλος, προτάθηκαν οι αρχές της αξιοκρατίας και της διαφάνειας και υπευθυνότητας.

Ανάλογο πλαίσιο προτάθηκε και στη Βραζιλία με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος, της βιώσιμης ανάπτυξης και την ισότητα των δικαιωμάτων στην εργασία.

6. ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ: «Η ΕΚΕ επισημαίνει την ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταπεξέρχονται κατάλληλα στις τοπικές και εξωτερικές προκλήσεις. Ως αφετηρία έχει την ανάπτυξη καλής γειτνίασης. Οι εταιρείες οφείλουν να αναδεικνύουν τον σεβασμό τους στα δικαιώματα των εργαζομένων. Ακόμη, να παρέχουν τη δυνατότητα καινοτομίας σε μεγάλο εύρος μορφών τους και στην ικανότητα να προσφέρουν ένα ασφαλές περιβάλλον στην εργασία. ΕΚΕ αποτελεί σημαντικό πυλώνα στην μεγιστοποίηση της ώθησης της οικονομική ανάπτυξης μιας κοινωνίας.

7. ΓΚΑΝΑ: «Η ΕΚΕ σημαίνει την δυνατότητα δημιουργίας κατάλληλων συνθηκών για την εύρεση βιώσιμων πόρων. Με την παροχή του ανάλογου σεβασμού στις

πολιτισμικές διαφορές, την ανοχή στην πολυπολιτισμικότητα και την εξεύρεση επιχειρηματικών ευκαιριών μέσα από τη βελτίωση των προσόντων του εργατικού δυναμικού της επιχείρησης και την παροχή χρήσιμων πληροφοριών. Εκπαίδευση για αυτάρκεια και ανεξαρτησία των τοπικών κοινωνιών, ιδιαίτερα όπου η κυβέρνηση ήταν ανεπαρκής να προβεί σε βοηθητικές ενέργειες όσον αφορά τις δομές κτηρίων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

2.11. Πράσινη Βίβλος για την προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την ΕΚΕ

Οι Πράσινες Βίβλοι (2001) αποτελούν δημόσια έγγραφα που αποσκοπούν στην παρακίνηση ενός δημοσίου διαλόγου με θέμα τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ μπορεί να θίξει υπάρχοντα διακρατικά προβλήματα, προωθώντας την ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο, πέραν από Ευρωπαϊκό και με στόχο την εύρεση κατάλληλων τρόπων με τους οποίους οι επιχειρήσεις μπορεί να οδηγηθούν στη καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των υπάρχουσών πολιτικών με σκοπό να την ενθαρρύνει την προώθηση και εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών. Επιπλέον στηρίζει την ανάπτυξη μεγαλύτερης αξιοκρατίας και αξιοπιστίας που αφορά την διαδικασία της αξιολόγησης και της επικύρωσης. Η Πράσινη Βίβλος στηρίζει μια προσέγγιση που βασίζεται στην εμπάθυνση των εταιρικών σχέσεων στις οποίες όλοι οι παράγοντες μιας επιχείρησης, που ανήκουν στην κοινότητα συνδράμουν ισότιμα και διαδραματίζουν ενεργό ρόλο.

Οι διαβουλεύσεις αυτές αποτελούν πρόδρομο της Λευκής Βίβλου, όπου αφορά την επίλυση των υπάρχοντων προβληματισμών σε δράσεις. Η Πράσινη Βίβλος όρισε την ΕΚΕ ως την «έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες απασχολούνται και συμμετέχουν σε εθελοντική βάση όσον αφορά τις περιβαλλοντικές ανησυχίες, τις κοινωνικές αξίες και τα κοινωνικά δικαιώματα στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις σχέσεις τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.» Τονίζεται περισσότερο ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά οδηγεί σε βιώσιμο επιχειρηματικό κέρδος που επιβραβεύει εν τέλη ηθικά και εκ του αποτελέσματος όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (stakeholders). Η ΕΚΕ επισημαίνει επίσης την καταλληλότητα και υπευθυνότητα σε επίπεδο διαχείρισης με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Έτσι, λοιπόν, η ΕΚΕ νοείται ως

πρακτική των επιχειρήσεων η οποία δεν συνδέεται μόνο με τις νομικές τους υποχρεώσεις, αντιθέτως έχει εθελοντικό χαρακτήρα, προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και την καινοτομία καθώς αντιπροσωπεύει τον οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο των δράσεων τους.

3. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Σήμερα

Σημαντικό γεγονός είναι πως οι συνθήκες παγκοσμιοποίησης της σύγχρονης εποχής απαιτούν τη δημιουργία ενός κλάδου ΕΚΕ, απασχολώντας έτσι περισσότερο εργατικό δυναμικό, ο οποίος οφείλει να μεριμνάει για θέματα που προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη υπό τρεις βασικούς πυλώνες:

1. Της οικονομικής ανάπτυξης.
2. Της οικολογικής ισορροπίας.
3. Της κοινωνικής προόδου.

Η επιχειρηματικότητα καλείται να δρα, έχοντας την πρωτοκαθεδρία και να μετατρέψει τις απειλές σε ευκαιρίες, ακριβώς για αυτή τη βιώσιμη ανάπτυξη (Βαξεβανίδου Μαρία, Μάρτιος 2011, Εκδόσεις Σταμούλης Α.Ε.). Σύμφωνα με τον Carl Hart *«Μπορούμε να βελτιώσουμε τη γενική ποιότητα των οικονομικών μας δραστηριοτήτων, μόνο αν το κίνητρό μας είναι πραγματικά ηθικό, δηλαδή μόνο αν θέλουμε να υιοθετήσουμε την ηθική συμπεριφορά»*, αποκλειστικά για τους δικούς μας λόγους *«προωθώντας έτσι τη διαφοροποίηση της οργανωτικής κουλτούρας της επιχείρησης»* (Zsolnai, 2012).

Στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης οι στόχοι τις ΕΚΕ περιλαμβάνουν:

- Παραγωγικότερο ανθρώπινο δυναμικό.
- Επιδοκιμασία της κοινής γνώμης μέσα από τη βελτίωση της εταιρικής εικόνας.
- Βελτίωση της εικόνας και φήμης της εταιρείας.
- Άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών.

- Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών.
- Βελτίωση των γενικότερων σχέσεων με την τοπική κοινωνία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτό που επεδίωξε να επιτύχει η αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας (Φεβρουάριος 2005) ήταν να επικεντρωθεί σε δράσεις που προωθούν την ανάπτυξη και την εργασία κατά έναν τρόπο απόλυτα συμβατό με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ακόμα, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) κατάρτισε ένα κείμενο αρχών και αξιών, με τον τίτλο «Χάρτα Δικαιωμάτων & Υποχρεώσεων των Επιχειρήσεων» με στόχο να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός πλαισίου συμπεριφοράς με βάση κοινές αξίες, στάσεις και αντιλήψεις. Τέλος, το πρόγραμμα Enterprise 2020 είναι μια πρωτοβουλία του CSR Europe που υποστηρίζει επίσης την ανάπτυξη της βιώσιμης επιχειρηματικότητας, βοηθά στη βελτιστοποίηση και της συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη και ισχυροποιεί ακόμα περισσότερο σε παγκόσμιο επίπεδο την ηγετική θέση της Ευρώπης στο θέμα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

3.1. Προβληματισμοί για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Πριν μερικές δεκαετίες, όταν η ΕΚΕ δεν ήταν αρκετά διαδεδομένη, υπεύθυνα για την αντιμετώπιση κοινωνικών και οικολογικών θεμάτων ήταν κυρίως τα κράτη. Τα περισσότερα ανεπτυγμένα δημοκρατικά κράτη έχουν κατοχυρώσει συνταγματικά την προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων με τη συγκρότηση του λεγόμενου Κοινωνικό Κράτος που περιλαμβάνει κοινωνικές παροχές για τους πολίτες, όπως υγεία, παιδεία, κοινωνική ασφάλιση, την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων, την άμβλυνση των ανισοτήτων και την υποστήριξη των ασθενέστερων. Επιπλέον, το κράτος θεσπίζει νόμους και λαμβάνει μέτρα για το περιβάλλον. Σήμερα, οι επιχειρήσεις, με την υλοποίηση ολοένα και περισσότερων προγραμμάτων ΕΚΕ, αναλαμβάνουν σημαντικό μέρος των παραπάνω δραστηριοτήτων.

Βασικό γνώρισμα ενός προγράμματος ΕΚΕ είναι ο μη υποχρεωτικός χαρακτήρας, καθώς δεν επιβάλλεται από το νόμο, αλλά είναι στη διακριτική ευχέρεια κάθε επιχείρησης να αναλάβει πρωτοβουλίες και δράσεις, οι οποίες αφορούν κοινωνικά, οικολογικά και οικονομικά ζητήματα. Επομένως, οι ιδιωτικοί φορείς που υιοθετούν προγράμματα ΕΚΕ δεν δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό για να αποφύγουν νομοθετικές κυρώσεις, αλλά προβαίνουν σε σχετικές ενέργειες για να βελτιώσουν την εικόνα, τη φήμη και τις σχέσεις τους με τις διάφορες ομάδες κοινού, τα ενδιαφερόμενα μέρη στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον των εταιρειών.

Έχει υποστηριχθεί από κάποιους ότι η ΕΚΕ πρέπει να καθιερωθεί ως υποχρεωτική με αντίστοιχη νομοθετική ρύθμιση. Σε αυτή την περίπτωση, οι ανάλογες δράσεις των εταιρειών θα πραγματοποιούνται σε συμμόρφωση με τη νομοθεσία, για τη μη ύπαρξη εννόμων συνεπειών και όχι για επικοινωνιακούς λόγους. Όμως, με τον τρόπο αυτό, η Πολιτεία θα μεταβιβάσει αρμοδιότητες και υποχρεώσεις κοινωνικής πολιτικής σε ιδιωτικούς φορείς της πραγματικής οικονομίας. Αποτέλεσμα ενός τέτοιου προσανατολισμού θα είναι η αντικατάσταση σε ένα μεγάλο βαθμό του κράτους από ιδιώτες στην εκτέλεση κοινωνικών καθηκόντων με ενδεχόμενες αντιρρήσεις και αντιδράσεις.

3.2. Δράσεις της ΕΚΕ στην Ελληνική Ναυτιλία

Η ελληνική ποντοπόρος ναυτιλία λαμβάνει χώρα σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, επομένως η έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης αλλά και η ευρύτερη κοινωνία και τα άτομα που γενικότερα εμπλέκονται μέσω αυτής αποκτούν ένα οικουμενικό χαρακτήρα. Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις της δεν έχουν οφέλη μόνον για την ελληνική κοινωνία, αλλά και συνολικά για ολόκληρη την παγκόσμια κοινότητα.

Το ναυτιλιακό εισόδημα που έχει κατακτηθεί στη διεθνή αγορά με σκληρά ανταγωνιστικούς όρους οικονομίας της παγκοσμιοποιημένης αγοράς, μεταφέρεται στην Ελλάδα ενισχύοντας το εθνικό ΑΕΠ κατά 11%. Η οικονομική συμβολή της

ελληνόκτητης ναυτιλίας στην οικονομία της Ελλάδας αποτελεί ένα λαμπρό παράδειγμα. Περιπτώσεις διαφθοράς, διαπλοκής με κυβερνητικές ή άλλες Αρχές δεν παρατηρήθηκαν, γιατί επιχειρηματικά δεν έχουν σχέση με την Ελλάδα, καθώς αφουγκράζονται τις ανάγκες των επενδυτών και ναυλωτών διεθνώς (Παυλοπούλου, 2011).

3.2.1. Συμμετοχή των Ελλήνων Πλοιοκτητών σε Έργα

Η ελληνική ναυτιλία αποτελεί έναν ευρύ κλάδο που συνεισφέρει άμεσα καθώς και επηρεάζει την ελληνική οικονομία και κατ' επέκταση ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Έτσι, φτάνει σε σημείο να αποτελεί τον σημαντικότερο και επικερδέστερο καρπό της επιτυχημένης εξωστρεφούς επιχειρηματικής δράσης των Ελλήνων που δραστηριοποιούνται στον χώρο με επιτυχία σε διεθνές επίπεδο με γνώμονα τον ανταγωνισμό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δράσεις των Ελλήνων εφοπλιστών στον ελλαδικό χώρο, οι οποίοι επεκτείνονται σε σημαντικούς για την ελληνική οικονομία τομείς όπως είναι η βιομηχανία, τα logistics, ο τουρισμός, η ενέργεια κλπ, δημιουργούν και επιπλέον θέσεις εργασίας σε παραθαλάσσιες περιοχές και λιμάνια. Με αυτόν τον τρόπο τονώνεται η τοπική οικονομία με αποτέλεσμα τη μακροπρόθεσμη ευημερία των κατοίκων. Εκτός από αυτή τη συνεισφορά, όταν αναφερόμαστε στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ακόμα έναν άλλο δόκιμο όρο και αντί για ΕΚΕ να μιλήσουμε για ΕΚΥ, εφόσον για τη ναυτιλία, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι Κοινωνική Εταιρική Υπευθυνότητα (Ξηραδάκης, 2014). Αναλυτικότερα, στις χερσαίες επιχειρήσεις η ΕΚΕ βασίζεται στους κανονισμούς που θεσπίζει η ίδια η διοίκηση της επιχείρησης και στην εθελοντική δράση, ενώ η ναυτιλία υποχρεώθηκε να εφαρμόσει διεθνή πρότυπα για την περιβαλλοντική διαχείριση και την κοινωνική ευθύνη όπως για παράδειγμα κατάλληλες συνθήκες για τη διοίκηση και το προσωπικό της ναυτιλιακής εταιρείας έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση των πρότυπων υψηλής εμπέλειας και διαφάνειας όσον αφορά την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης, όπως θα αναλυθούν στη συνέχεια. Ιδιαίτερη αρωγή αποτελεί η άμεση δράση και η πολύτιμη συμβολή στελεχών εταιρειών και του

Λιμενικού Σώματος της ελληνικής ναυτιλιακής κοινότητας στη διαμόρφωση αυτού του κλίματος, καθώς συντέλεσαν σημαντικά στη διαμόρφωση των προτύπων της ΕΚΥ της παγκόσμιας ναυτιλιακής αγοράς. Τέλος, δεν πρέπει να παραγκωνίζουμε το γεγονός ότι το παραπάνω διαφαίνεται και από την σημαντική παρουσία σπουδαιών Ελλήνων σε κρίσιμες θέσεις και καταστάσεις της παγκόσμιας ναυτιλιακής σκηνής.

3.2.2. Δράση και Παραδείγματα ΕΚΕ/ΕΚΥ στον χώρο της Ελληνικής Ναυτιλίας

Οι δράσεις της ΕΚΕ συνέβαλαν σημαντικά στην Ελληνική Ναυτιλία και τόνωσαν την οικονομία και την κοινωνική ευημερία της. Θεμελιώδης είναι η σημασία της ιστορικής της συνέχειας, ακόμη και σε περίπτωση ταύτισης με την έννοια της αλληλοβοήθειας ή και της φιλανθρωπίας. Για παράδειγμα τη Βαρβάκειο σχολή που χρηματοδοτήθηκε από τον Γιάννη Βαρβάκη, το διατηρητέο κτήριο από τους αδελφούς Βαλλιάνους που κοσμεί την Αθήνα. Τέλος αξίζει να κάνουμε μια αναφορά στις οικογένειες Βεργωτή, Λυκιαρδοπούλου και Εμπειρίκων.

Οι ναυτιλιακές εταιρείες αναλαμβάνουν δράσεις ΕΚΕ. Άλλοτε το πράττουν άμεσα και άλλοτε έμμεσα μέσω ιδρυμάτων που αυτές δημιουργούν. Συχνά, οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων συστήνουν ιδρύματα, δηλαδή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από τα κέρδη των ναυτιλιακών επιχειρήσεων και παράγουν κοινωνικό και περιβαλλοντικό έργο. Οι δεσμοί μεταξύ των ναυτιλιακών εταιρειών και των ιδρυμάτων αυτών μπορεί να μην είναι νομικοί, όμως παρόλα αυτά είναι πραγματικοί, διότι επικεφαλής των εταιρειών και των ιδρυμάτων είναι τα ίδια πρόσωπα που χρηματοδοτούν και κατευθύνουν τους εν λόγω φορείς.

3.2.3. Κοινωφελή Ιδρύματα

Οι Έλληνες πλοιοκτήτες συνέστησαν ιδρύματα με κοινωφελή σκοπό και πρόγραμμα διαρκών δράσεων.

Χαρακτηριστικά αναφέρονται:

1. Ίδρυμα Αλέξανδρος Ωνάσης, το οποίο συστάθηκε το 1975, με διεθνή εμβέλεια, αποτελεί σημείο αναφοράς στα ιατρικά δεδομένα της χώρας μας αποτελώντας πολιτιστική κληρονομιά του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου, καθώς και τη δημιουργία του Παραρτήματος της Εθνικής Πινακοθήκης στο Ναύπλιο, της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών και διάφορα άλλα. Προσφέρεται οικονομική αρωγή και πληθώρα υποτροφιών σε διάφορα ακαδημαϊκά προγράμματα στην Ευρώπη, αλλά και σε άλλες ηπείρους όπου προσφέρεται και διδάσκεται η ελληνική παιδεία.
2. Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, το οποίο από το 1996 μέχρι σήμερα έχει προσφέρει την έμπρακτη υποστήριξη του σε περισσότερο από 1,5 δις. δολάρια σε ΜΚΟ που βρίσκονται σε πάνω από 100 κράτη συνολικά ανά τον κόσμο. Έχει διοργανώσει πληθώρα πολιτισμικών εκδηλώσεων και χρηματοδότηση πληθώρας δωρεών όπως πλήρη εξοπλισμένα ασθενοφόρα και μονάδες ΜΕΘ στο Εθνικό σύστημα υγείας της χώρας. Εδώ φαίνεται η ΕΚΥ ενός ναυτιλιακού γκρουπ σε όλα τα κράτη όπου δραστηριοποιείται και όχι μόνον στην πατρίδα του. Το γεγονός αυτό τονίζει βέβαια τον παγκόσμιο χαρακτήρα της Ναυτιλίας η οποία δεν έχει εθνικό χαρακτήρα, αλλά οι δράσεις της επεκτείνονται σε παγκόσμια κλίμακα. Επιπλέον ,από το 2012 έως το 2013 το Ίδρυμα Νιάρχος διέθεσε 110 εκατ. ως αρωγή στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Τέλος, θεμελιώδη μεγαλύτερη δωρεά του Ιδρύματος αποτελεί το ποσό των 800 εκατομ. για το Κέντρο Πολιτισμού της Αθήνας με κύριες εγκαταστάσεις την Εθνική Λυρική Σκηνή και την Εθνική Βιβλιοθήκη.
3. Ίδρυμα Αντωνίου και Ιωάννη Αγγελικούση που δραστηριοποιείται στους τομείς κοινωνική αλληλεγγύη-πρόνοια, δημόσια υγεία, εκπαίδευση-έρευνα, κοινωνική ανάπτυξη, πολιτισμός.

4. Κοινωφελές ίδρυμα Αθανασίου και Μαρίνας Μαρτίνου «Αιγέας ΑΜΚΕ» με πρωτοβουλίες σε θέματα υγείας, εκπαίδευσης, αθλητισμού, πολιτισμού, θρησκείας, επιστημονικής έρευνας, κοινωνικού έργου.
5. Ιδρύματα Αικατερίνης Λασκαρίδη και Α.Κ. Λασκαρίδη που ασχολούνται με αντικείμενα εκπαιδευτικά, ιστορικά, πολιτισμικά, περιβαλλοντικά, αναπτυξιακά, ανθρωπιστικά, υγείας.
6. Ίδρυμα καπετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακόπουλου με προσφορά στην υγεία, κοινωνική πρόνοια, περιβάλλον, πολιτισμό, ανάπτυξη, εκπαίδευση.

Ενδεικτικά, άλλα παραδείγματα ΕΚΥ/ΕΚΕ αφορά το Ίδρυμα Ευγενίδη, που ιδρύθηκε το 1956, με πρωτοποριακή συμβολή στην εκπαίδευση που καλύπτει της τεχνικής φύσεως ανησυχίες και παιδείας στην Ελλάδα καθώς και το μεγαλύτερο ψηφιακό Πλανητάριο σήμερα στον κόσμο, το Ίδρυμα Γιάννη Διαμαντή Πατέρα, με έργα κυρίως για τους συγγενείς πρώτου βαθμού των ναυτικών, το Ίδρυμα Γιάννη Λάτση, με την κατασκευή Λάτσιου Διδακτηρίου, το Ίδρυμα Γιάννη Διαμαντή Πατέρα, με έργα κυρίως για τις οικογένειες των ναυτικών, το Λύρειο Ίδρυμα στην Αττική με τεράστια εμβέλεια φιλανθρωπική δράση, το Ίδρυμα Γουλανδρή με το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στην Αθήνα, , το Ίδρυμα Ναυτικού Μουσείου Αθηνών , το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στην Άνδρο. Τέλος τη σημαντικής αξίας συνεισφορά της Μαρίας Τσάκου που λαμβάνει χώρα στο Μοντεβιδέο της Ουρουγουάης με σκοπό τη διάδοση της ελληνικής γλώσσας καθώς και του ελληνικού πνεύματος στη Νότια Αμερική, αλλά και φιλανθρωπικές δωρεές που αφορούν υποτροφίες και συντήρηση σπιτιών φιλοξενίας για τα τέκνα απόρων οικογενειών.

3.2.4. Θεσμοί

Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών - Συν-ένωση

Είναι γνωστή από την ίδρυσή της, το 1916 για το φιλανθρωπικό έργο που διαπράττει στη χώρα με το όνομα «Πρόγραμμα Αλληλεγγύης» που ξεκίνησε τη λειτουργία του

το 2012 με σκοπό τη στήριξη λόγω των επακόλουθων της κρίσης στέκοντας κάθε μήνα στο πλευρό 50.000 ανθρώπους σε πάνω από 100 περιοχές της Ελλάδας, , την πλήρη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Υγεία για Όλους» που συντελείται από την οργάνωση «Γιατροί του Κόσμου» και τέλος τη συντήρηση πλωτών μέσων του Λιμενικού Σώματος.

Η Ε.Ε.Ε ίδρυσε το 2016 την εταιρεία κοινωνικής προσφοράς ελληνικού εφοπλισμού Συν-ένωσις με οικονομικούς πόρους χρηματικών εισφορών εφοπλιστών μελών για κυρίως ανθρωπιστικό, περιβαλλοντικό έργο και ενδεικτικά στους τομείς:

1. Υγεία με σχετική χρηματοδότηση, στήριξη υποδομών και εξοπλιστική παροχή σε διάφορα νοσοκομεία, ιδρύματα της χώρας, όπως Γενικά Νοσοκομεία Λασιθίου, Ξάνθης, Καβάλας, Ιωαννίνων, Κέντρα Υγείας Αμοργού, Του, Πάτμου, Μήλου κ.ά.
2. Κοινωνική πρόνοια με οικονομική ενίσχυση φορέων, δομών, μονάδων, ομάδων, οίκων ευγηρίας, συλλόγων για ικανοποίηση των αναγκών τους, όπως Κιβωτός του Κόσμου, Παιδικά Χωριά SOS κ.ά.
3. Επισιτιστική βοήθεια, χορήγηση τροφίμων και ειδών προσωπικής υγιεινής σε ωφελούμενες οικογένειες σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.
4. Παιδεία με αναβάθμιση εκπαιδευτικών υποδομών και υλικοτεχνικού εξοπλισμού διαφόρων σχολών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, όπως ΑΕΙ, ΑΕΝ, Λύκεια, Γυμνάσια, Δημοτικά, Νηπιαγωγεία κ.ά.
5. Έργα δημόσιου ενδιαφέροντος με δωρεές μέσων και χρηματοδοτική ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, όπως προσφορά ταχύπλοων περιπολικών σκαφών εξοπλισμένων υψηλών προδιαγραφών στο Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή κ.ά.

6. Αντιμετώπιση κρίσεων με οικονομική, εξοπλιστική υποστήριξη πυρόπληκτων, αναξιοπαθόντων, όπως αποκατάσταση υγείας, δαπάνες ανέγερσης-επισκευής κατοικιών, κόστος διατροφής πληγέντων, χορήγηση χρηματικής συνδρομής και ενίσχυση φορέων διάσωσης, περίθαλψης, εκπαίδευσης, όπως Πολεμική Αεροπορία, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Οργανώσεις Ιατρών, Σχολεία κ.ά.

Επισημαίνεται ότι μεταξύ των ευεργετών ναυτιλιακών εταιρειών που διέθεσαν χρηματικά ποσά στη Συν-ένωση είναι οι παρακάτω:

1. **Άνω των 300.000€:** Almi Tankers S.A, Chandris (Hellas) INC., Enesel S.A, Thenamaris INC κ.ά.
2. **Μεταξύ 200.000-300.000€:** J. Laliotis Maritime Group κ.ά.
3. **Μεταξύ 100.000-200.000€:** Danaos κ.ά.
4. **Μεταξύ 50.000-100.000€:** Efnav CO LTD κ.ά.
5. **Μεταξύ 30.000-50.000€:** Allseas Marine S.A, Centrofin, Nicholas G. Moundreas Shipping S.A κ.ά.
6. **Μεταξύ 10.000-30.000€:** Andros Maritime S.A, Astra Ship Management INC., Blue Seas Shipping S.A, Pavimar S.A κ.ά.

Ελληνική Ένωση για την Προστασία του Θαλασσίου Περιβάλλοντος (HELMERA)

Πρόκειται για μια εθελοντική πρωτοποριακής δέσμευσης πρωτοβουλία Ελλήνων ναυτικών και πλοιοκτητών για την προστασία των θαλασσών από τη ρύπανση των πλοίων, αλλά και από άλλες πηγές σήμερα. Με σύνθημα «Να Σώσουμε τις Θάλασσες» διακήρυξαν το 1982 από τον Πειραιά τη θέλησή τους να εξαφανίσουν τη θαλάσσια ρύπανση που προέρχεται από τα πλοία και να ανυψώσουν το επίπεδο ασφάλειας επάνω σε αυτά. Το 1983, η HELMERA, με σύμβολο τον γνωστό σε όλους «Γλάρο», άρχισε εκστρατείες κάθε καλοκαίρι με σκοπό την ευαισθητοποίηση του μικρών και μεγάλων για καθαρές θάλασσες και ακτές. Από τα 270.734 τεμάχια

απορριμμάτων που συνέλλεξαν οι εθελοντές στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα 10 πολυπληθέστερα:

Είδος	Τμχ.
Αποσίγαρα	100.525
Κομμάτια πλαστικού	33.337
Πλαστικά καπάκια μπουκαλιών και δακτύλιοι	18.234
Καλαμάκια	17.887
Κομμάτια χαρτιού	9.132
Πλαστικά μπουκάλια νερού/αναψυκτικού	8.789
Πλαστικά ποτήρια μιας χρήσης και καπάκια	5.976
Κομμάτια φελιζόλ	5.929
Πλαστικές σακούλες/κομμάτια σακούλας	5.745
Γυάλινα μπουκάλια και κομμάτια	5.022

Πηγή: HELMEPA

Ο Παγκόσμιος Εθελοντικός Καθαρισμός Ακτών για το 2019 οργανώθηκε και συντονίστηκε στην Ελλάδα από τη HELMEPA μεταξύ 14 Σεπτεμβρίου και 31 Οκτωβρίου στη διάρκεια του Μήνα Δράσης για το Θαλάσσιο Περιβάλλον στη χώρα μας. Συνολικά 145 καθαρισμοί οργανώθηκαν με τη συμμετοχή 6.500 εθελοντών. Ακόμη, το 2019 υπήρξαν 700.000 εθελοντές σε 100 χώρες του κόσμου (HELMEPA, n.d.)

Σημαντικό σημείο αποτελεί τον καθαρισμό περίπου 73 χιλιομέτρα ακτογραμμής συλλέγοντας και μέσω της καταγραφής σε ειδικά δελτία πάνω από 13 τόνους

απορριμμάτων, από τους οποίους οι 1,5 τόνοι ανασύρθηκαν από το βυθό με τη βοήθεια των εθελοντών αυτοδυτών. Κάθε χρόνο δίνεται η σημαντική ευκαιρία σε περισσότερα από 7.000 παιδιά από όλη την Ελλάδα να γίνουν μέλη της συγκεκριμένης οργάνωσης και να ενημερωθούν αναλαμβάνοντας δράση για την προστασία του υγρού στοιχείου, των ακτών και του γύρω περιβάλλοντος. Γιατί τα παιδιά μπορούν να σώσουν τον κόσμο (HELMERA, n.d.)

Παράλληλα συνέχισε τη λειτουργία της η εποικοδομητική συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α.) για την ανακύκλωση όσο το δυνατόν περισσότερων αποβλήτων.

Από το 1983, είναι ευρέως γνωστό το μήνυμα «Όχι Σκουπίδια, Όχι Πλαστικά σε Θάλασσες και Ακτές» γίνεται γνωστό μέσω αφισών σε διαφημίσεις και έχει ευαισθητοποιώντας γενιές κοινωνιών που αφορούν μικρούς και μεγάλους. Στην HELMERA περιλαμβάνονται ακόμη δύο μόνιμες φιλοξενούμενες περιβαλλοντικές εκθέσεις που από τις Εταιρείες-Μέλη της, Ceres και Costamare Shipping Co. S.A. όπου στεγάζονται στον Πειραιά και το Παλαιό Φάληρο αντίστοιχα.

Μέσω του συνεχούς ελέγχου και της βελτίωσης των υπηρεσιών που προσφέρονται από το Κέντρο στην πληθώρα κατηγοριών δραστηριοτήτων, οι οποίοι λειτουργούν ως αλληλένδετοι τομείς, συντονίζεται και πραγματοποιείται μέσω της θέσπισης και εφαρμογής Συγκεκριμένων Στόχων και Κύριων Δεικτών Απόδοσης (Key Performance Indicators) (HELMEPA, n.d.)

(α) Καλλιεργώντας και μεταλαμπαδεύοντας περιβαλλοντική συνείδηση, πνεύμα ασφάλειας και επαγρύπνησης σε όλα τα επίπεδα στις εταιρείες και τα πλοία-μέλη μέσω των ετήσιων εθελοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων και του υποστηρικτικού υλικού, αναβαθμίζεται το επίπεδο γνώσης, ενημέρωσης και επαγρύπνησης στη θάλασσα και τη στεριά, ενώ ο σεβασμός στο ναυτικό, η συνέπεια και η διαφάνεια αποτελούν τους πυλώνες πάνω στους οποίους βασίζεται αυτή η προσπάθεια.

(β) Κατά την περίοδο που συντελείται ένα ετήσιο επιμορφωτικό πρόγραμμα, λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

1. Εξελίξεις στη διεθνή ναυτιλιακή νομοθεσία στο επίπεδο του IMO και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
2. Κανονισμοί που θεσπίζονται από εθνικές αρχές όπως ακτοφυλακές,

3. Κανονισμοί από Port State Control MOUs,
4. Αιτήματα εταιριών-μελών, και
5. Προτάσεις και αξιολογήσεις των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα κάθε χρόνο.

Οργανισμός Λιμένος Πειραιά

Ο ΟΛΠ Α.Ε. στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης συνεισφέρει σε διάφορους τομείς και στηρίζει ανθρωπιστικές και πολιτιστικές δράσεις καθώς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς με αντικείμενο την υγεία και την ενίσχυση ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Παράλληλα στην προσπάθεια διατήρησης της ιστορικής μνήμης έχει αναδείξει αρχαιολογικά ευρήματα από την εποχή του Θεμιστοκλή και του Περικλή. Αναπόσπαστο όμως τμήμα της κοινωνικής ευθύνης του ΟΛΠ αποτελεί και η προστασία του περιβάλλοντος. Ο ΟΛΠ σεβόμενος το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί και αποσκοπώντας στην πρόληψη και τον περιορισμό των επιπτώσεων που δύναται να προκύπτουν από τις λιμενικές δραστηριότητές του, αναλαμβάνει περιβαλλοντικές δράσεις, σύμφωνα με την περιβαλλοντική του πολιτική στα πλαίσια του πιστοποιημένου Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης PERS (Port Environmental Review System) που εφαρμόζει. Ακόμα, ο ΟΛΠ παρακολουθεί την ποιότητα του θαλάσσιου, ακουστικού και ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος μέσω ειδικών προγραμμάτων, εγκεκριμένων από το ΥΠΕΚΑ, σε συνεργασία με πανεπιστημιακούς φορείς και ειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες. Μεριμνά για την εναλλακτική διαχείριση (ανακύκλωση ή/και επεξεργασία) των αποβλήτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις του, τόσο από τους εργαζόμενους, όσο και από τους χρήστες του λιμένα, ενώ εφαρμόζει αντίστοιχο σχεδιασμό για την περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων πλοίων. Προβαίνει στην ενίσχυση του πρασίνου των εγκαταστάσεών του, μέσω της φύτευσης νέων δέντρων και θάμνων, συμβατών με τα ήδη υπάρχοντα είδη και τις τοπικές κλιματικές συνθήκες, με στόχο τη βελτίωση του μικροκλίματος, την αισθητική αναβάθμιση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη περιοχή. Προς την ίδια κατεύθυνση στοχεύει και η πρωτοβουλία του ΟΛΠ να κατασκευάσει πράσινη ταράτσα στο νέο κτίριο γραφείων του Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων (Ν. ΣΕΜΠΟ) στο Πέραμα. Καθώς ο ΟΛΠ επιθυμεί την συνύπαρξη των δραστηριοτήτων του με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, συμμετέχει

σε Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα, διερευνά τρόπους υλοποίησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και παροχής φιλικών περιβαλλοντικά υπηρεσιών, στοχεύοντας στην ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Τέλος, Ο ΟΛΠ περισσότερο από 70 χρόνια αποτελεί πόλο οικονομικής ανάπτυξης και σήμερα συνεχίζει την οικονομική του προσφορά στην τοπική και εθνική οικονομία με μια κοινωνική και περιβαλλοντική στρατηγική ανάλογη της ιστορίας του.

Όμιλος Attica Group

Για τον όμιλο Attica η οικειοθελής δέσμευση να ενσωματώνει την Εταιρική Υπευθυνότητα και τις αρχές της βιωσιμότητας στις δραστηριότητές του, συνδέεται με την σταθερή πεποίθηση του ότι αυτό αποτελεί όχι μόνο καλή επιχειρηματική πρακτική, αλλά και ηθικό ζήτημα. Διαχρονικά, σταθερή ρότα της στρατηγικής του και μία από τις εταιρικές αξίες του είναι η διατήρηση πρακτικών που προάγουν το «Ευ Επιχειρείν», ανταποκρινόμενος ουσιαστικά και με μακροπρόθεσμο ορίζοντα στις ανάγκες των επιβατών του, στην ανάπτυξη των εργαζομένων του, στην πολύπλευρη συνεισφορά του προς την κοινωνία και στην προστασία του περιβάλλοντος. Η Υπευθυνότητα του Ομίλου πηγάζει τόσο από το όραμα και τις αξίες του, όσο και από την αυτοδέσμευσή του σε πρότυπα και πολυσυμμετοχικές πρωτοβουλίες κοινωνικής υπευθυνότητας και βιωσιμότητας (Attica Group, n.d.)

Πρόγραμμα «Δίνω ζωή στην ακτή μου»

Πρόκειται για δράσεις του ομίλου που αφορούν τον καθαρισμό των ακτών της Νάξου και της Κρήτης (2009) και της Αμοργού (2010).

Πολιτισμός-Κοινωνία-Αθλητισμός

Ο όμιλος ανέλαβε υπό την αιγίδα του δράσεις όσον αφορούν χορηγίες και δωρεές σε ιδρύματα είτε σε άτομα που βρίσκονταν σε ανάγκη οικονομικής στήριξης με παροχή εκπνώσεων και διευκολύνσεων, παροχή δωρεάν εισιτηρίων, καθώς και έντονη παρουσία στον χώρο του πολιτισμού π.χ : Ίδρυμα Γουλανδρή στη Άνδρο, Θέατρο Νοτίου Αιγαίου, Μεσαιωνικό Φεστιβάλ Ρόδου, Ερμουπόλεια Σύρου, και με χρηματική χορηγία στα αθλητικά σωματεία ΑΟ Κολοσσός και Φοίνικας Ρόδου.

Κοινωνικό Πρόγραμμα Άγωνα Γραμμή 2010

Στήριξη στην μη κερδοσκοπική οργάνωση «Διάδραση» για ενασχόληση των κατοίκων των περιοχών άγωνα γραμμών με το θέατρο, τον αθλητισμό και τη μουσική στα νησιά: Ηράκλεια, Αστυπάλεια, Αμοργό, Θηρασιά, Καστελόριζο.

Υγεία

Όσον αφορά την υγεία με το πρόγραμμα «Δεσμοί Αίματος», σε συνεργασία με το ΓΝΑ Γ. Γεννηματάς διοργάνωσαν μια κοινή τράπεζα αίματος όπου: Παράσχουν ποσότητες αίματος στους κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών και καλύπτουν έκτακτες αιματολογικές ανάγκες και στους οικείους τους.

Ακόμη εξετάσεις σπύλων για εύρεση κακοηθειών διενεργήθηκαν σε 170 άτομα, υπό την συνοδεία αγροτικών γιατρών στη Δονούσα, τη Σχοινούσα, και το Κουφονήσι.

Περιβάλλον

Όσο αφορά το περιβάλλον ο όμιλος συμπλέει πλήρως με τις απαιτήσεις της Marpol. Όσο αφορά την εξοικονόμηση σε χαρτί και μελάνι από την εταιρεία: το 2008 ανακύκλωσε 17.574 λίτρα ,όπου το 2010 έφτασαν τα 36.290 λίτρα.

Μη-χλωριωμένο χαρτί όπου ο πολτός συλλέχθηκε από ξύλο και μάλιστα από certified καλλιέργειες (Attica Group, n.d.).

Όσον αφορά τις ηλεκτρονικές συσκευές και μελάνια το 2010:

1. Έγινε συλλογή από 49 συσκευές που δόθηκαν στο φορέα «Γενική Ανακυκλώσεως».

2. Τοποθετήθηκαν κάδοι ανακύκλωσης μπαταριών «ΑΦΗΣ» όπου το 2010 έφτασαν τα 593 τεμάχια.

Στον τομέα ανακύκλωσης μελανιών, σε συνεργασία με την ΕΠΑΝΑ τον ίδιο χρόνο έκαναν συλλογή από 420 ανακυκλωμένα τεμάχια (Attica Group, n.d.).

ANEK Lines

Η ANEK LINES, που εδραιώθηκε πριν από περίπου 50 χρόνια στην Κρήτη, βρίσκεται διαρκώς δίπλα στην κοινωνία και σε όποιον έχει ανάγκη τη σύμπραξη και την πολύτιμη βοήθεια της προσφέροντας χρόνια στην κοινωνία, μέσα από ενέργειες μεγάλου βεληνεκούς που αφορούν κυρίως αθλητικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές χορηγίες, στηρίζοντας ιδρύματα και φορείς κοινωνικού και φιλανθρωπικού χαρακτήρα, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της σταθερότητας και της διαφάνειας της πολιτιστικής κληρονομιάς και την άμεση ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού της Κρήτης. Η χορηγική δραστηριότητα της εταιρείας περιέχει μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων (www.anek.gr).

Πολιτισμός

- Η ANEK LINES υποστηρίζοντας τη σπουδαιότητα αναβίωσης του Μινωικού πολιτισμού συνέβαλλε ως μεγάλος χορηγός, πρωτοπορώντας στην ανακατασκευή του Μινωϊκού Πλοίου, το οποίο και έπειτα ταξίδεψε ξανά στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, εκπροσωπώντας τον πολιτισμό και του σήμερα.
- Ως Μεγάλος Χορηγός, η ANEK στηρίζει την επι συνεχιζόμενα έτη πολιτιστική προσφορά του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης, με την διεξαγωγή εξαιρετων ποιοτικών θεατρικών έργων.
- Τέλος, έδωσε επίσης χορηγία ένα σημαντικό μουσικό υλικό της ελληνικής δισκογραφίας που περιλαμβάνει 16 άλμπουμ της Χαρούλας Αλεξίου, μουσικές και αισθήσεις που ο ελληνικός λαός επί χρόνια αγάπησε και βίωσε.

Περιβάλλον

- Θεωρώντας υψίστης σημασίας την ανάγκη διαφύλαξης και διάσωσης του φυσικού περιβάλλοντος, η ANEK είναι Μέγας Χορηγός του προγράμματος με

θέμα: «Δράσεις για τη Διατήρηση – Προστασία του Γυπαετού και της Βιοποικιλότητας στην Κρήτη» που συγχρηματοδοτεί η Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (LIFE – Φύση 2002) σε συνεργασία με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (www.anek.gr).

- Η ANEK LINES είναι η πρώτη Ναυτιλιακή Εταιρεία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη που στήριξε Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης. Η εταιρεία ανέλαβε την αποκλειστική χορηγία του Ολοκληρωμένου Κέντρου Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης στο Λιμάνι του Πειραιά, δίνοντας τη δυνατότητα στους πολυάριθμους ταξιδιώτες να συμβάλλουν ενεργά στη διαδικασία της προστασίας του περιβάλλοντος.

Αθλητισμός

- Χορηγός της Χανιώτικης ποδοσφαιρικής ομάδας “ΠΑΕ ΠΛΑΤΑΝΙΑ”
- Χρυσός Χορηγός του Ποδηλατικού Ομίλου «ΤΑΛΩΣ-ANEK LINES», όπου με μεγάλες και συνεχείς προσπάθειες έφθασε τα τελευταία χρόνια τον τίτλο της καλύτερης ελληνικής ομάδας στην ποδηλασία.
- Μεγάλη χορηγός η ANEK και της ομάδας υδατοσφαίρισης NOX-ANEK LINES.
- Επίσημη χορηγός και του Τμήματος του NOX ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ με εξαιρετικές διακρίσεις
- Χορηγός και του “Γυμναστικού Συλλόγου Ελ. Βενιζέλος όπου οι αθλητές του διακρίνονταν στο στίβο έχει τη σκυτάλη τα τελευταία χρόνια σε Πανελλήνιους και Διεθνείς αγώνες.

Ακαδημαϊκά Ιδρύματα – Παιδεία – Συνέδρια

Μεγάλη χορηγός η ANEK του ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ και συγκεκριμένα της ΟΜΑΔΑΣ “T.U.C ECO RACING”, η οποία έχει διακριθεί σε σπουδαίες διεθνείς

διακρίσεις από τις συμμετοχές της στους διαγωνισμούς οικονομίας καυσίμων Shell Eco Marathon.

Κοινωνία

Η ANEK LINES, με αίσθημα ευθύνης στηρίζει επίσης «Το Χαμόγελο του Παιδιού», η «ΕΛΕΠΑΠ», το «Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας -Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία ΚΗΦΑΑΜΕΑ» κλπ.

Επιπλέον συνεισφέρει με την αρωγή της σε κοινωφελή ιδρύματα, φορείς όπως ο Παιδικός Σταθμός Συλλόγου Γυναικών «Κοινωνική Μέριμνα Ηρακλείου»

Εθελοντική αιμοδοσία

Η ANEK LINES πραγματοποιεί κάθε χρόνο εθελοντικές αιμοδοσίες που με επιμέλεια στηρίζουν οι εργαζόμενοι της , τα πληρώματα της και απλοί πολίτες.

Minoan Lines

Στο πλαίσιο της ΕΚΕ σέβονται τις ανθρώπινες αρχές-αξίες, παρέχουν καινοτόμο, ολοκληρωμένο, συντονισμένο, ποιοτικό, ουσιαστικό κοινωνικό έργο και δραστηριοποιούνται υποστηρικτικά-χρηματοδοτικά στους τομείς πολιτισμού, παιδείας, υγείας, αθλητισμού, περιβάλλοντος.

Ενισχύουν οικονομικά μουσεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, κέντρα πολιτισμού, κοινωφελείς οργανώσεις όπως:

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, Ιστορικό Μουσείο Ηρακλείου, Μουσείο Ν. Καζαντζάκη, Ναυτικό Μουσείο Χανίων, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Περιφέρεια Κρήτης-Δήμο Ηρακλείου για διοργάνωση κοινωνικών-πολιτιστικών δραστηριοτήτων, Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης-Μητροπόλεις για κοινωνικό-φιλανθρωπικό έργο, Παιδικά Χωριά SOS Κρήτης, Χαμόγελο του Παιδιού Ηρακλείου-Χανίων, Σύνδεσμο

Κακοποιημένων Γυναικών Ηρακλείου, Ειδικά Κέντρα Στήριξης Παιδιών με Αναπηρία κλπ.

Σε αθλητικό επίπεδο στηρίζουν αθλητικά σωματεία, ομάδες, ομίλους, ακαδημίες, αθλητές, αθλήματα και σχετικές ανάλογες διοργανώσεις.

Στον τομέα υγείας ειδικότερα βοηθούν οικονομικά και με δωρεές σε θέματα πρόληψης, περίθαλψης ασθενειών.

Ενισχύουν ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες, όπως άνεργους, φοιτητές, πολύτεκνους, στρατεύσιμους, εφαρμόζοντας κοινωνική τιμολογιακή εμπορική πολιτική με οικονομικές τιμές.

Thenamaris

Υποστηρίζει οργανώσεις, μη κερδοσκοπικούς-μη κυβερνητικούς οργανισμούς, φορείς, που ασκούν εταιρική κοινωνική ευθύνη και βοηθούν ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως:

- Συν-ένωση της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών με κοινωνική προσφορά σε υγεία, εκπαίδευση, κοινωνική πρόνοια, άτομα που χρειάζονται βοήθεια, κοινωνικά έργα δημόσιου ενδιαφέροντος, δωρεές εξοπλισμού Ελληνικής Ακτοφυλακής, Πυροσβεστικής κ.ά..
- Υπουργείο Παιδείας με δωρεά 1.750 φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση των μαθητών, στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19.
- Mercy Ships, μη κερδοσκοπικός οργανισμός διαχείρισης νοσοκομειακού πλοίου ανθρωπιστικής βοήθειας, υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης υγείας.
- Emfasis, μη κερδοσκοπικός οργανισμός παροχής τροφίμων, ρούχων, ειδών προσωπικής υγιεινής σε άτομα που έχουν ανάγκη.
- Φίλοι του Παιδιού, φιλανθρωπικός σύλλογος προστασίας-φροντίδας άρρωστων, κακοποιημένων φτωχών παιδιών και παροχής τροφής, φαρμάκων, εκπαίδευσης σε αυτά.

- ΚΕΘΕΑ Αριάδνη, κέντρο θεραπείας εξαρτημένων ατόμων για αποκατάσταση υγείας, κοινωνική επανένταξη, παροχή ξενώνα διαμονής εθισμένων.
- Medicins du Monde, μη κερδοσκοπικός ιατρικός οργανισμός για υγειονομική περίθαλψη, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, χορήγηση φαρμάκων σε πρόσφυγες και ευπαθή άτομα.
- Anthropos, οργανισμός προσφοράς δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ανασφάλιστους και ευάλωτους.

Επίσης, η ανωτέρω ναυτιλιακή εταιρεία μεριμνά για δίκαιη μεταχείριση, ίσες επαγγελματικές ευκαιρίες για ανάπτυξη και εξέλιξη των υπαλλήλων ξηράς και των ναυτικών των πλοίων της.

Επιπλέον, προσφέρει υγιές και ασφαλές εργασιακό περιβάλλον.

Τέλος, σέβεται και εφαρμόζει τους κανονισμούς υγείας, ασφάλειας, προστασίας περιβάλλοντος, σε θάλασσα-ξηρά και σέβεται τοπικές επιχειρήσεις, κοινότητες.

Angelicoussis Group

Διασφαλίζει στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ότι τηρούνται αυστηρά ηθικά, επαγγελματικά, νομικά πρότυπα.

- Μεριμνά για την ύπαρξη εμπιστοσύνης στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και εφαρμογής αυτών, όσο αφορά στους υπαλλήλους και ναυτικούς του ομίλου της ναυτιλιακής εταιρείας και ενδιαφέρεται για την απαιτούμενη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού της.
- Φροντίζει για την προστασία-αποφυγή ρύπανσης του περιβάλλοντος και ακολουθεί τα απαιτούμενα πρότυπα τεχνικής συντήρησης και λειτουργίας του στόλου της.
- Ενδιαφέρεται για την εξάλειψη των διακρίσεων και την ισότητα ευκαιριών στην εφοδιαστική αλυσίδα των μεταφορών.

Latsco

- Σέβεται το περιβάλλον, ώστε να διατηρείται καθαρό, συμμορφώνεται σε περιβαλλοντικές πολιτικές και κανονισμούς, εφαρμόζει διαδικασίες διατήρησης καθαρών θαλασσών, δείχνει στάση περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, ευαισθητοποιεί το προσωπικό της, υπαλλήλους και ναυτικούς, στον τομέα αυτό.
- Μεριμνά για την ανακύκλωση και ελαχιστοποίηση των αποβλήτων.
- Υποστηρίζει την αειφόρο ανάπτυξη.
- Ενδιαφέρεται για τη μέγιστη ενεργειακή απόδοση σε ξηρά και θάλασσα με στόχο τη μεγιστοποίηση της ενεργειακής εξοικονόμησης , έχοντας υπόψη τις υποχρεωτικές απαιτήσεις των διεθνών προτύπων βιομηχανίας (ISO 50001).
- Συνεισφέρει οικονομικά σε διάφορους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, φορείς κοινωνικής πρόνοιας, φιλανθρωπικά ιδρύματα, μη κυβερνητικούς οργανισμούς.
- Λαμβάνει πρωτοβουλίες δημόσιου οφέλους, επιχορηγεί τις τοπικές κοινότητες, στηρίζει τον εθελοντισμό, συνεισφέρει στη δημόσια υγεία και εκπαίδευση.
- Προσφέρει θέσεις εργασίας στη ναυτιλιακή βιομηχανία και συμβάλλει στη σχετική επαγγελματική σταδιοδρομία.
- Παρέχει στους εργαζόμενους του ομίλου ένα σωστό αποδοτικό εργασιακό περιβάλλον.

Aegean Shipping

- Μεριμνά για τη μείωση κατανάλωσης ισχύος ηλεκτρονικών υπολογιστών, ανακυκλώνει τους υπολογιστές που δεν χρησιμοποιεί, αντικαθιστά τα έγγραφα από ηλεκτρονικές υπηρεσίες.
- Προτιμά την αγορά φιλικών προς το περιβάλλον και ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων.
- Παρέχει ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας.

- Προσπαθεί για την αποφυγή απώλειας ανθρώπινων ζώων, τραυματισμών και ζημιών πλοίου, φορτίου.
- Βελτιώνει τη δεξιότητα και εκπαίδευση ασφαλείας του προσωπικού της εταιρείας σε ξηρά και θάλασσα.
- Ακολουθεί με συνέπεια τους εθνικούς και διεθνείς κανονισμούς στη θαλάσσια βιομηχανία.
- Φροντίζει για τη συντήρηση και επισκευή των σκαφών της.
- Ενδιαφέρεται για την ιατρική περίθαλψη των υπαλλήλων και ναυτικών της σε ξηρά και θάλασσα.
- Εφαρμόζει το σύστημα διαχείρισης ασφαλείας SMS στα πλοία της.
- Εξασφαλίζει αποφυγή ρύπανσης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Kyklades Maritime

Μεριμνά για τη δεξιότητα και εκπαίδευση του προσωπικού της, καθώς επίσης την ευαισθητοποίησή του στο πλαίσιο της ΕΚΕ.

Φροντίζει για ένα ασφαλές, υγιές και σωστό εργασιακό περιβάλλον σε υπαλλήλους και ναυτικούς.

Allseas Marine

- Ενδιαφέρεται για τη δίκαιη μεταχείριση και ευημερία των υπαλλήλων και ναυτικών της.
- Νοιάζεται για τις τοπικές κοινότητες που δραστηριοποιείται η εταιρεία.
- Υιοθετεί πρακτικές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.
- Υποστηρίζει χρήσιμες καινοτομίες στο χώρο δουλειάς σε ξηρά και θάλασσα.
- Τηρεί πρότυπα υγείας και ασφάλειας για το προσωπικό της.
- Μεριμνά για την κατάλληλη κατάρτιση των εργαζομένων σε αυτή.
- Στηρίζει πολλές οργανώσεις μη κυβερνητικές και μη κερδοσκοπικές, όπως Κιβωτός του Κόσμου, Χωριά SOS, ΠΙΚΠΑ, Νοσοκομεία κ.ά.

- Αναζητά τρόπους μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα στο περιβάλλον με σκάφη φιλικά προς αυτό.
- Ενισχύει προγράμματα ανακύκλωσης σε πλοία και ακτή.

Enesel Group

- Δεσμεύεται για εφαρμογή των πρότυπων-κανόνων ασφαλών και φιλικών προς το περιβάλλον θαλάσσιων μεταφορών, χρησιμοποιώντας σύγχρονα πλοία και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό σε ξηρά και θάλασσα.
- Μεριμνά για ένα υγιές, ασφαλές, ορθό εργασιακό περιβάλλον.
- Ενδιαφέρεται για την προστασία του περιβάλλοντος και την αποφυγή ρύπανσης.
- Συμμορφώνεται σε νόμους, κανόνες, κανονισμούς που ισχύουν σε όλους τους τομείς.

Chandris Hellas

- Παρέχει στους υπαλλήλους και ναυτικούς της εταιρείας υγιές, ασφαλές και σωστό περιβάλλον εργασίας.
- Δεσμεύεται για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος και την προστασία του, ακολουθώντας τους ισχύοντες σχετικούς κανονισμούς.
- Φροντίζει για την κατάλληλη συντήρηση των πλοίων της, τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας, την απαιτούμενη εκπαίδευση του προσωπικού της και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίησή του.
- Προστατεύει και υποστηρίζει τις τοπικές κοινότητες που δραστηριοποιείται.
- Σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και συμπεριφέρεται στους εργαζομένους της με δικαιοσύνη, σεβασμό, χωρίς διακρίσεις.

Almi Tankers

- Στο πλαίσιο της ΕΚΕ υποστηρίζει άτομα που έχουν ανάγκη, προβαίνει σε περιβαλλοντικές δράσεις, λαμβάνει πρωτοβουλίες υγείας και συνεισφέρει σε έργα υποδομής.
- Προσφέρει χρηματικά ποσά στη Συν-ένωση της Ε.Ε.Ε για κοινωνικό έργο, ανθρώπινη αλληλεγγύη, προστασία ευάλωτων ατόμων-ομάδων, υλοποίηση έργων δημόσιου ενδιαφέροντος, παροχή τροφίμων και ειδών προσωπικής υγιεινής σε ευπαθείς, ιατρική περίθαλψη ενηλίκων και παιδιών, στήριξη κοινωνικής πρόνοιας-φροντίδας, χορήγηση εξοπλισμού κάλυψης κοινωνικών αναγκών, στήριξη της ναυτικής εκπαίδευσης.
- Ως ιδρυτικό μέλος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ωκεανών ενδιαφέρεται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των θαλασσών και την πρόοδο της επιστήμης της θαλάσσιας διαχείρισης.
- Είναι μακρόχρονο μέλος της Ελληνικής Ένωσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (Helmera) για την πρόληψη-αποφυγή ρύπανσης και διατήρηση καθαρών θαλασσών.

Diana Shipping

- Ενδιαφέρεται για την προστασία και ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα.
- Μεριμνά για την προστασία του θαλάσσιου και φυσικού περιβάλλοντος.
- Προωθεί την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και οικολογική συνείδηση.
- Διατηρεί πλοία υψηλής ποιότητας και καλής συντήρησης.
- Φροντίζει για την κατάλληλη εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων της.
- Εφαρμόζει τους ισχύοντες εθνικούς και διεθνείς κανόνες.
- Έχει εντάξει την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στο στρατηγικό σχεδιασμό της εταιρείας.

Laskaridis Shipping Company

Η Laskaridis Shipping Company χρηματοδοτεί τα κοινωφελή Ιδρύματα Αικατερίνης Λασκαρίδη και Αθανασίου Κ. Λασκαρίδη, τα οποία ασχολούνται με αντικείμενα εκπαιδευτικά, ιστορικά, πολιτισμικά, περιβαλλοντικά, αναπτυξιακά, ανθρωπιστικά, υγείας.

Επισημαίνεται ότι η ναυτιλιακή αυτή εταιρεία διαχειρίζεται τη λειτουργία του πλοίου «Typhoon», το οποίο χρησιμοποιεί το Ίδρυμα Α.Κ. Λασκαρίδη για την αντιμετώπιση ρυπάνσεων σε θάλασσα και ακτές.

Το σκάφος αυτό ναυπηγήθηκε στη Νορβηγία το 2004 με μήκος 72μ., πλάτος 16μ., σύγχρονα συστήματα ναυτικής πλοήγησης, εξοπλισμό καταπολέμησης πετρελαϊκών ρυπάνσεων, 5 κατάλληλα φουσκωτά πλωτά, 6 μεγάλους κάδους απορριμμάτων. Το πιο πάνω πλοίο μεριμνά για τον καθαρισμό δυσπρόσιτων ελληνικών ακτών, βυθών-πυθμένων, θαλασσιών υδάτων. Μεταξύ άλλων περιοχών, το εν λόγω πλοίο έχει δραστηριοποιηθεί μέχρι σήμερα για απορρύπανση θαλάσσιων περιοχών, ακτών, βυθών, νησιών σε Λαυρεωτική, Σαρωνικό, Αιγαίο.

IMC

Η IMC αποτελεί μια ιστορική επιχείρηση που ειδικεύεται κυρίως στο technical management πλοίων κάθε κατηγορίας όπως πλοίων χύδην φορτίου, εμπορευματοκιβωτίων και δεξαμενοπλοίων. Ιδρύθηκε το 1982 και είναι μέλος της Interunity Group. Έχει οργανώσει κατά καιρούς δράσεις που αφορούν την κοινωνία και αφορούν υπέρ του κοινωνικού συνόλου. Πιο συγκεκριμένα πήρε μέρος στον καθαρισμό της παραλίας στο Καβούρι το 2018 και την αναδάσωση στην Κοκκιναρά της Κηφισιάς το 2020 στα πλαίσια του «ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ» ενώ οργανώνει αιμοδοσίες συχνά μέσα στον χρόνο.

3.3. Πρόσφατες Τάσεις στην Κοινωνική Ευθύνη

Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά η ευαισθητοποίηση σχετικά με την κοινωνική ευθύνη των οργανισμών. Παράλληλα με την Παγκοσμιοποίηση, τη διεύρυνση των τεχνολογικών εξοπλισμών και την προσβασιμότητα στους τελευταίους

συντελεί στο ότι τα άτομα και οι οργανισμοί σε όλο τον κόσμο αποκτούν εύκολη πρόσβαση στις αποφάσεις και δραστηριότητες οργανισμών, ακόμη και σε απομακρυσμένες τοποθεσίες. Με βάση τα παραπάνω, παρέχεται ένας καινοτόμος τρόπος όσον αφορά την απόκτηση μιας νέας οπτικής γωνίας όσον αφορά την επίλυση προβλημάτων. Αυτό σημαίνει ότι οι αποφάσεις και οι δραστηριότητες των οργανισμών, προτού δουν το φως, ελέγχονται αυστηρά από μια μεγάλη ποικιλία ομάδων και ενδιαφερόμενων ατόμων.

Οι πολιτικές ή οι πρακτικές που εφαρμόζονται από οργανισμούς σε διαφορετικές τοποθεσίες αναπτύσσονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Η παγκόσμια αυτή φύση ορισμένων περιβαλλοντικών και υγειονομικών ανησυχιών, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και καλλιέργειας των ανθρώπων, η αναγνώριση της παγκόσμιας υπευθυνότητας για την καταπολέμηση της πολιτισμικής και κοινωνικής ένδειας, της αυξανόμενης χρηματοπιστωτικής και οικονομικής αλληλεξάρτησης, του φαινομένου της αστικοποίησης (Βαξεβανίδου, 2006).

Οι αλυσίδες αξίας σημαίνουν ότι θέματα που σχετίζονται με έναν οργανισμό μπορεί να εκτείνονται πολύ πέρα από αυτά που υπάρχουν στον οργανισμό άμεση περιοχή στην οποία βρίσκεται ο οργανισμός. Είναι σημαντικό οι οργανισμοί να απευθύνονται στα κοινωνικά ευθύνη ανεξαρτήτως κοινωνικών ή οικονομικών συνθηκών.

Μέσα από τη συνθήκη του Ρίο (1994) για Περιβάλλον και Ανάπτυξη, η Διακήρυξη του Γιοχάνεσμπουργκ για την Αειφόρο Ανάπτυξη (2002), η Ίδρυση της Παγκόσμιας Επιτροπής για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη με έδρα τη Γενεύη (1983) οι αναπτυξιακοί στόχοι της Χιλιετίας και η Διακήρυξη της ΔΟΕ για τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία επισημαίνουν αυτή την επιτακτική ανάγκη για αλλαγή.

Τις τελευταίες δεκαετίες, η παγκοσμιοποίηση είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του αντίκτυπου διαφορετικών τύπων οργανισμών – συμπεριλαμβανομένων εκείνων του ιδιωτικού τομέα, ΜΚΟ και κυβέρνησης – σχετικά με τις κοινότητες και το περιβάλλον (ISO 2006).

Η Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (WCED, World Commission on Environment and Development) όρισε αυτήν την ανάπτυξη σε μια

πολύ συχνά μνημονευόμενη έκθεση ως κάλυψη «των αναγκών του παρόντος χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ικανότητα των μελλοντικών γενιών να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες» (Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, 1987: 54).

Αυτός ο ορισμός αναδεικνύει δύο βασικές έννοιες:

- Την έννοια των «αναγκών», ιδίως όταν μελετώνται οι αναπτυσσόμενες και οι φτωχές χώρες του κόσμου, και
- Την ιδέα των «περιορισμών» που επιβάλλονται στην ικανότητα του περιβάλλοντος να ανταποκριθεί σε σημερινές και σε μελλοντικές ανάγκες.

Οι ΜΚΟ και οι εταιρείες έχουν επεκτείνει σημαντικά τη δραστηριότητα τους αλληλοσυνεργαζόμενες συνήθως με την κυβέρνηση, ιδιαίτερα σε αναπτυσσόμενες ακόμα χώρες, όπου οι κυβερνήσεις αντιμετώπισαν σοβαρές υγειονομικές και εκπαιδευτικές προκλήσεις και περιορισμούς και δεν μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν. Καθώς διευρύνεται η ικανότητα διοικήσεως των κυβερνήσεων των χωρών, οι αρμοδιότητες της κυβέρνησης και των οργανισμών του ιδιωτικού τομέα συνεχίζουν να μεταβάλλονται.

Σε περιόδους οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, οι οργανισμοί θα πρέπει να επιδιώκουν να διατηρήσουν τη συνύπαρξη των δραστηριοτήτων τους που σχετίζονται με την κοινωνική ευθύνη. Τέτοιες κρίσεις έχουν σημαντικές επιδράσεις σε πιο εύάλωτες ομάδες, και επομένως υποδηλώνουν μεγαλύτερη ανάγκη για αυξημένη κοινωνική ευθύνη. Παρέχουν επίσης ιδιαίτερες ευκαιρίες για κοινωνική ένταξη, οικονομικές και περιβαλλοντικές εκτιμήσεις πιο αποτελεσματικά στη μεταρρύθμιση της πολιτικής και στις οργανωτικές αποφάσεις και δραστηριότητες. Η κυβέρνηση έχει να διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στην υλοποίηση αυτών των ευκαιριών.

Οι καταναλωτές, οι πελάτες, οι δωρητές, οι επενδυτές και οι ιδιοκτήτες ασκούν, με διάφορους τρόπους, οικονομική επιρροή οργανώσεις σε σχέση με την κοινωνική ευθύνη. Οι προσδοκίες της κοινωνίας σχετικά με την επιρροή των οργανισμών αυτών συνεχίζουν να αναπτύσσονται. Έχει αυξηθεί επίσης από την κοινοτική νομοθεσία σχετικά με το δικαίωμα στη γνώση σε πολλές τοποθεσίες η παροχή πρόσβασης στους ανθρώπους σε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις αποφάσεις και τις

δραστηριότητες οργανισμών. Ένας αυξανόμενος αριθμός από τους οργανισμούς επικοινωνούν με τα ενδιαφερόμενα μέρη τους, σχετικά με την ικανοποίηση πληθώρας εκ των αναγκών τους, καθώς και για πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση αποδοτικότητας του οργανισμού. Αυτοί και άλλοι παράγοντες αποτελούν το πλαίσιο για την κοινωνική ευθύνη και συμβάλλουν στην αναγωγή προς τους οργανισμούς να επιδεικνύουν την κοινωνική τους ευθύνη.

Τη δεκαετία του 1990, πολλοί ερευνητές χρησιμοποιούσαν τον όρο «εταιρική βιωσιμότητα» προσδίδοντάς του οικολογικά χαρακτηριστικά. Εστίαζαν κυρίως στην επίδραση της επιχειρηματικότητας στο φυσικό περιβάλλον και σε ευκαιρίες που μπορούσαν να προκύψουν από την καινοτομία και την αποδοτική για το περιβάλλον παραγωγή (Shrivastava, 1995). Πιο πρόσφατοι ορισμοί τονίζουν μια προοπτική τριπλού αποτελέσματος, εξετάζοντας την εταιρική βιωσιμότητα ως μια προσέγγιση που εξισορροπεί την οικονομική υπευθυνότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη και την περιβαλλοντική ακεραιότητα (Bansal, 2005).

3.4. Ρύπανση Περιβάλλοντος και Ασφάλεια στη Θάλασσα

Η ασφάλεια αποτελούσε την πιο σημαντική ευθύνη του ΔΝΟ, όμως άρχισε να δημιουργείται το νέο πρόβλημα της ρύπανσης. Με τη μεταφορά του πετρελαίου που μεταφέρεται δια θαλάσσης και την αύξηση του μεγέθους των πετρελαιοφόρων αυξήθηκε δραματικά ο προβληματισμός. Το πρώτο καθήκον του ΔΝΟ ήταν να υιοθετήσει μια νέα έκδοση της Διεθνούς Σύμβασης για την Ασφάλεια της Ζωής στη Θάλασσα (Safety of Life at Sea - SOLAS), η σημαντικότερη από όλες τις συνθήκες που αφορούν την ασφάλεια στη θάλασσα. Αυτό επιτεύχθηκε το 1960 και στη συνέχεια ο ΔΝΟ έστρεψε την προσοχή του σε θέματα όπως η διευκόλυνση της διεθνούς θαλάσσιας κυκλοφορίας, οι γραμμές φόρτωσης και η μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, ενώ αναθεωρήθηκε το σύστημα μέτρησης της χωρητικότητας των πλοίων. Τα δύο επόμενα έτη ο ΔΝΟ προχώρησε σε μια σειρά μέτρων που συντελούν στην πρόληψη των ατυχημάτων δεξαμενοπλοίων και συνεπώς στη μείωση των συνεπειών τους.

Το πιο σημαντικό από όλα αυτά τα μέτρα ήταν η Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης από τα Πλοία 1973, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του 1978 (MARPOL 73/78). Καλύπτει όχι μόνο την τυχαία και λειτουργική ρύπανση του πετρελαίου, αλλά και τη ρύπανση από χημικές ουσίες, είδη σε συσκευασμένη μορφή, λύματα, απορρίμματα και ρύπανση του αέρα (eur-lex.europa.eu)

Νέες συμβάσεις που σχετίζονται με το θαλάσσιο περιβάλλον εκδόθηκαν στη δεκαετία του 2000, μεταξύ των οποίων μία για συστήματα αντι-ρύπανσης (AFS 2001), μία άλλη για τη διαχείριση του υδάτινου έρματος για να αποτραπεί η εισβολή ξένων ειδών (BWM 2004) και τελευταία για την ανακύκλωση πλοίων (Χονγκ Κονγκ, Διεθνής Σύμβαση για την ασφαλή και περιβαλλοντικά ορθή ανακύκλωση των πλοίων, 2009). Το 2008 όμως τα αντιρρυπαντικά χρώματα TBT (Tributyltin) ,όπου χρησιμοποιούνταν για τη διατήρηση της καλής κατάστασης της γάστρας εν γένει, καταργήθηκαν καθώς θεωρήθηκε ότι τα βιοκτόνα αυτά ήταν πολύ τοξικά για τη θαλάσσια ζωή και περιβάλλον.

Για την αποτελεσματική παροχή και προώθηση της ασφάλειας στη θάλασσα, στις 17 Μαρτίου του 1948 μια διεθνής διάσκεψη στη Γενεύη ενέκρινε την σύμβαση IMCO (Inter-Governmental Maritime Consultative Organization), δηλαδή Διακυβερνητική Ναυτιλιακή Συμβουλευτική Οργάνωση, η οποία το 1982 άλλαξε το όνομα της σε IMO (International Maritime Organization), δηλαδή Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός. Η σύμβαση του IMO τέθηκε σε ισχύ το 1958. Πριν από αυτή, η πρώτη διεθνής συνθήκη οποιουδήποτε είδους μεταξύ εθνών ήταν η συνθήκη της ασφάλειας της ζωής στη θάλασσα SOLAS (Safety of Life at Sea), η οποία πραγματοποιήθηκε το 1914 ως άμεση αντίδραση του ναυτιλιακού κόσμου στο ναυάγιο του Τιτανικού. Ιστορική Αναδρομή (συν/α) Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ) είναι πλέον ένας εξειδικευμένος οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών, του οποίου κύριο καθήκον είναι η βελτίωση της ασφάλειας και προστασίας της διεθνούς ναυτιλίας και η πρόληψη της προερχόμενης από τα πλοία ρύπανσης. Ασχολείται, επίσης, με τη διευκόλυνση της διεθνούς θαλάσσιας κυκλοφορίας και με νομικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων ευθύνης και αποζημίωσης. Ιδρύθηκε, όπως αναφέρθηκε προηγουμένα, στις 17 Μαρτίου 1948 και συνεδρίασε για πρώτη φορά

τον Ιανουάριο του 1959. Το σύνθημα του ΙΜΟ συνοψίζει τους στόχους του: Σώα, ασφαλής και αποτελεσματική ναυτιλία σε καθαρούς ωκεανούς (www.un.org).

Σύστημα GMDSS

Επίσης στη δεκαετία του 1970 ξεκίνησε ένα παγκόσμιο σύστημα έρευνας και διάσωσης, με την ίδρυση του Διεθνούς Οργανισμού Κινητής Δορυφορικής επικοινωνίας (International Mobile Satellite Organization - IMSO), το οποίο έχει βελτιώσει σημαντικά την παροχή ραδιοφωνικών και άλλων μηνυμάτων στα πλοία. Το Παγκόσμιο Ναυτιλιακό Σύστημα Κινδύνου και Ασφάλειας (Global Maritime Distress and Safety System - GMDSS) υιοθετήθηκε το 1988 και άρχισε να εφαρμόζεται σταδιακά από το 1992. Τον Φεβρουάριο του 1999, το GMDSS τέθηκε σε πλήρη λειτουργία, έτσι ώστε σήμερα ένα πλοίο που βρίσκεται σε κίνδυνο οπουδήποτε στον κόσμο να εντοπίζεται ανάλογα με τη θαλάσσια ζώνη που βρίσκεται από τους δορυφόρους και να έχει σχεδόν εγγυημένη βοήθεια, ακόμη και αν το πλήρωμά του δεν έχει το χρόνο να ζητήσει μέσω ραδιοφωνικής επικοινωνίας βοήθεια, καθώς το μήνυμα θα μεταδοθεί αυτόματα (imsso.org).

Σύστημα STCW

Πρότυπα Εκπαίδευσης για Ναυτικούς

Μία ακόμη σύμβαση με στόχο την ασφαλή πλοήγηση διενεργήθηκε την 1η Φεβρουαρίου του 1997, οι τροποποιήσεις του 1995 στη Διεθνή Σύμβαση που αφορούσε τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών/1978(Europra.eu). Αυτή η σύμβαση αποτέλεσε τον θεμελιώδη λίθο όσον αφορά τα πρότυπα εργασίας ναυτικών καθώς δόθηκε στον ΔΝΟ η εξουσία για τον έλεγχο των δράσεων της κυβέρνησης που αναγκάζει τα συμβαλλόμενα μέρη να υποχρεούνται στην υποβολή πληροφοριών στον ΔΝΟ σχετικά με τη συμμόρφωση τους με τη συγκεκριμένη παραπάνω Σύμβαση».

Αυτό αντιπροσώπευε την πρώτη φορά που ο ΙΜΟ κλήθηκε να δράσει σε σχέση με τη συμμόρφωση και την εφαρμογή - γενικά, η εφαρμογή εναπόκειται στα κράτη σημαίας, ενώ ο έλεγχος από το κράτος λιμένα ενεργεί επίσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης. Σύμφωνα με το Κεφάλαιο I, κανονισμός I/7 της αναθεωρημένης σύμβασης, τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες στον ΙΜΟ σχετικά με τα διοικητικά μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη Σύμβαση, μαθήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, διαδικασίες πιστοποίησης και άλλους παράγοντες που σχετίζονται με την εφαρμογή. Όσον αφορά τα αρμόδια πρόσωπα, που ορίζονται από τα Μέρη της Σύμβασης STCW, θα πρέπει να αναφέρουν τα ευρήματά τους στον Γενικό Γραμματέα του ΙΜΟ, ο οποίος, έπειτα με τη σειρά του, να κάνει εκτενή αναφορά στην Επιτροπή Ναυτικής Ασφάλειας (MSC) για τα συμμορφωμένα εμπλεκόμενα μέρη. Στη συνέχεια, το MSC παράγει την λευκή λίστα, μια των "επιβεβαιωμένων μερών" σύμφωνα με τη σύμβαση STCW. Αποτελεί αναθεώρηση θεμελιώδη χαρακτήρα επίσης η αναθεώρηση της σύμβασης STCW και του Κώδικα με την έκδοση «Τροποποιήσεων της Μανίλας για τη Σύμβαση STCW και τον Κώδικα» (eur-lex.europa.eu).

Ειδικότερα για τη δεκαετία του 2010, στην ατζέντα του ΔΝΟ περιλαμβάνονται θέματα όπως:

- Αντιμετώπιση της απειλής της σύγχρονης πειρατείας, ιδίως στα ύδατα ανοικτά της Σομαλίας και στον Κόλπο του Άντεν καθώς και στον Κόλπο στα ανοιχτά της Γουινέας.
- Δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος θαλάσσιων μεταφορών.
- Εξασφάλιση μέτρων για την άμεση αντιμετώπιση και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία προωθώντας έτσι τη συμβολή του ΙΜΟ για το θέμα της κλιματικής αλλαγής και βιώσιμης ανάπτυξης
- Διατήρηση της ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα.

Για την περίοδο 2014-2020 ειδικότερα ο ΔΝΟ εξέδωσε Δήλωση [όπως αναφέρεται στο ψήφισμα Α.1060 (28)], η οποία καθορίζει το στρατηγικό σχέδιο για τον Οργανισμό: *«Η αποστολή του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) ως εξειδικευμένης υπηρεσίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών είναι να προωθήσει την ασφαλή, ασφαλή, περιβαλλοντικά ορθή, αποτελεσματική και βιώσιμη ναυτιλία μέσω της συνεργασίας. Το συγκεκριμένο θα επιτευχθεί με την υιοθέτηση των υψηλότερων πρακτικά προτύπων της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της ασφάλειας, την αποτελεσματικότητα της ναυσιπλοΐας και την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης από τα πλοία, καθώς και μέσω εξέτασης των σχετικών νομικών θεμάτων και αποτελεσματική εφαρμογή των πράξεων του ΔΝΟ με στόχο την καθολική και ομοιόμορφη εφαρμογή τους».*

Δείκτες για ΕΚΕ

Ο δείκτης CR εισήχθη το 2008 στην Ελλάδα από το Ινστιτούτο Εταιρικής Ευθύνης σε συνεργασία με το BITC (Business in the Community).

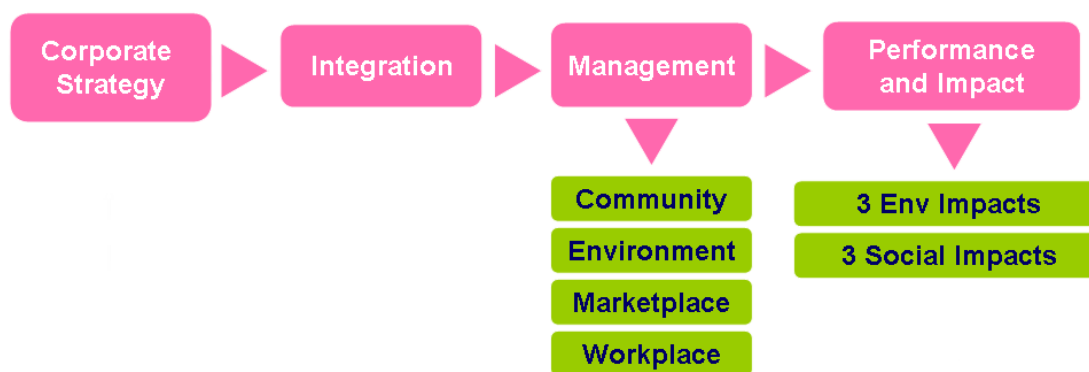
Το CR Index αποτελεί τον σημαντικότερο διεθνώς δείκτης μέτρησης της απόδοσης των επιχειρήσεων όσον αφορά την Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) και λειτουργεί ως μονάδα μέτρησης για πληθώρα χωρών. Αποτελεί ένα εργαλείο αξιολόγησης ύψιστης σημασίας λειτουργεί σαν σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση

των επιδόσεων των εταιριών, στο κατά πόσο ενσωματώνουν στην διαχείριση τους πρακτικές της ΕΚΕ σε τέσσερις τομείς:

- Κοινωνία
- Περιβάλλον
- Εργαζόμενοι
- Αγορά

Με την συμμετοχή τους στο δείκτη, οι εταιρείες ωφελούνται με την συμβολή του δραστικά και συνολικά, σε συνάρτηση με μια παραγωγικότερη και καλύτερα οργανωμένη δράση. Σύμφωνα πάντα, με την αναγνώριση των επιδόσεων των Ελληνικών επιχειρήσεων σε θέματα ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο και κριτήρια.

Έρευνα που δημοσιεύτηκε το 2002, με τίτλο «The Emerging Relationship Between Financial and Environmental Performance», ανέλυσε έξι χρόνια αποτελεσμάτων του Business in the Community's Environment Index και απέδειξε πως η απόδοση του Δείκτη οφείλει να χρησιμοποιείται ως δείκτης για την ποιότητα διαχείρισης. Με αυτόν τον τρόπο αυξάνεται σε σημαντικό βαθμό η παραγωγικότητα της επιχείρησης συνολικά. Τα αποτελέσματα του CR Index εμπεριέχουν περισσότερες και πιο λεπτομερείς πληροφορίες για την ποιότητα της διαχείρισης.

Πηγή: <http://www.cri.org.gr/Contents.aspx?CatId=15>

Ο Δείκτης πρέπει να:

- Καταδεικνύει τους κινδύνους και τονίζει τις ευκαιρίες της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας για την εταιρεία.
- Να διαχειρίζεται θέματα εξέχουσας σημασίας επιχειρηματικότητας σε όλη την επιχείρηση με την ανάμειξη διαφορετικών λειτουργιών.
- Ελέγχει αν οι δραστηριότητες της επιχείρησης διαδραματίζονται με συστηματικό και ενιαίο τρόπο μέσω της διαδικασίας της ενσωμάτωσης.
- Συμβάλλει στο internal gap analysis, δίνοντας την απαραίτητη έμφαση στους τομείς που χρειάζονται βελτίωση.
- Παρέχει ένα κατάλληλο πλαίσιο με σκοπό τη βελτίωση των απόδοσεων και της διαδικασίας της γενικότερης επικοινωνίας.
- Παρέχει αξιόπιστες πληροφορίες στους εσωτερικούς και εξωτερικούς stakeholders, αναδεικνύοντας την αφοσίωση της εταιρείας στις πρακτικές διαφάνειας και συνεχούς ενσωμάτωσης καινοτομιών.

Διαφάνεια και Εμπιστοσύνη

Προβάλλοντας εταιρείες που διαχειρίζονται ενέργειες υπεύθυνης επιχειρηματικότητας με ανοιχτό και ειλικρινή τρόπο, ο Δείκτης:

- Αναπτύσσει μια πιο ουσιαστική και εστιασμένη σχέση με τους stakeholders.
- Συμβάλλει στην αύξηση της κατανόησης των stakeholders προς την εταιρεία (τις λειτουργίες της, τους περιορισμούς της, κλπ), καθώς επίσης και το αντίστοιχο.(τις αντιλήψεις τους, θέματα ιδιαίτερης σημασίας, κλπ).
- Οικοδόμηση μακροχρόνιων σχέσεις εμπιστοσύνης.

3.5. Αειφόρος Ανάπτυξη

Η έννοια της αειφόρου ανάπτυξης ορίζεται ως ένα πρότυπο ανάπτυξης το οποίο σχεδιάζεται και υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα. Στοχεύει στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων διαφυλάσσοντας παράλληλα την προστασία του περιβάλλοντος και στη μακροχρόνια εφορία και ευημερία του. Η αειφόρος ανάπτυξη έχει τριπλό στόχο: μια οικονομική ανάπτυξη αποτελεσματική, κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά βιώσιμη.

Τον Μάιο του 2001 εγκρίθηκε στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης, η οποία αναθεωρήθηκε το 2005 ώστε να δοθεί μια νέα ώθηση στον τομέα αυτόν. Η παγκόσμια σύμπραξη για την αειφόρο ανάπτυξη, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή το 2002, της προσέδωσε μια εξωτερική διάσταση. Θεμελιώδη βάση για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων αποτυπώθηκε στην συνθήκη του Μάαστριχτ και τη σύνοδο κορυφής του Κάρντιφ το 1998, όπου τέθηκε η επιτακτική ανάγκη συντονισμένης δράσης της κοινότητας, με στόχο για την ενσωμάτωση πληθώρας περιβαλλοντικών ζητημάτων στις πολιτικές της ΕΕ.

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη, αντιλαμβάνεται τις φυσικές πρώτες ύλες, συμπεριλαμβανομένου και του συστήματος διατήρησης ζωής στον πλανήτη σαν σημαντικά κεφάλαια, των οποίων η ποσότητα και η παραγωγικότητα πρέπει να διατηρηθούν ως θεμελιώδης συνθήκη για την ανθρώπινη πρόοδο και ανάπτυξη (Victor, 1991).

Αποτελεί σημαντικό στοιχείο, για την ανάπτυξη και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για να μειώσουν τις δυσχαιρείς συνέπειες των μεταφορών και τους κινδύνους που συνδέονται με την υγεία, τη ρύπανση στο χώρο των λιμένων στη Ναυτιλία, και να συμβάλλουν στη βελτίωση της

διαχείριση των φυσικών πόρων καταπολεμώντας έτσι τον κοινωνικό ρατσισμό και τη φτώχεια στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Άλλη σημαντική παράμετρος που στοχεύει αποτελούν οι κλιματικές αλλαγές και ο περιορισμός των επιπτώσεων τους.

Η κυρίαρχη αντίληψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι «Το κλειδί για την μακροπρόθεσμη ευημερία στην Ευρώπη και σε όλον τον κόσμο είναι η βιώσιμη ανάπτυξη, η εξεύρεση δηλαδή τρόπων βελτίωσης της ποιότητας της ζωής χωρίς να προκαλούν βλάβη στο περιβάλλον ή τις μελλοντικές γενιές των ανθρώπων» (Καλογιάννης, 2002).

Ο Αμπελιώτης (2008), εκτός από τους τρεις πυλώνες (οικονομία, περιβάλλον, κοινωνία), επισημαίνει ότι πρέπει η βιώσιμη ανάπτυξη να αναπτύσσεται και σε κάθετο επίπεδο: διεθνές, περιφερειακό, εθνικό, οικιακό και τοπικό.

Ανάλογα με το γνωστικό υπόβαθρο και το πεδίο των επιστημόνων, έχουν δοθεί δύο σχολές που σχολιάζουν τον όρο της Βιώσιμης Ανάπτυξης με διαφορετικό τρόπο. Αυτές είναι η οικοκεντρική (ecocentrism) και η τεχνολογική (technocentrism). Η οικοκεντρική άποψη υποστηρίζει την έννοια της «βαθιάς πράσινης οικονομίας» (deep green economy).

Οι εκπρόσωποι της, ενστερνίζονται την άποψη ότι οι υπάρχοντες ρυθμοί ανάπτυξης πρέπει να παραμείνουν ως έχει-δηλαδή ούτε να αυξηθούν ούτε να μειωθούν, επιθυμώντας έτσι μια «σταθερή κατάσταση στην οικονομία» (Dally, 1977). Η άλλη σχολή, η τεχνολογική υποστηρίζει με δογματικό τρόπο ότι δεν πρέπει να δοθούν κρατικοί περιορισμοί στους καταναλωτές ή στον τρόπο λειτουργίας της αγοράς. Υιοθετώντας την άποψη πως με την τεχνολογία και μόνο μπορούν να ξεπεραστούν τα προβλήματα πάνω στα περιβαλλοντικά ζητήματα. Συνοψίζοντας τις παραπάνω απόψεις, είναι ένας άλλος ορισμός της Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι η παρομοίωση της ως μια «ομπρέλα», κάτω από την οποία μπορούν να βρουν έκφραση διάφορες πλευρές της Οικολογικής ιδεολογίας (Mitoula et al., 2008).

Οι κύριες παράμετροι που προωθούνται μέσα από τις διάφορες περιβαλλοντικές πολιτικές περιλαμβάνουν:

- Επενδύσεις σε καίριας σημασίας φυσικούς πόρους,

- Κίνητρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας στη χρήση των πόρων, ενίσχυση της παραγωγικότητας, μείωση των αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και κατανομή των διαθέσιμων πόρων σύμφωνα με την υψηλότερη αξία χρήσης τους.
- Προώθηση αγοραίων και ρυθμιστικών μέτρων, όπως επιβολή περιβαλλοντικών φόρων, κατάργηση επιβλαβών επιδοτήσεων, κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών χρηματοδοτικών πόρων, επένδυση σε πράσινες θέσεις εργασίας, και στήριξη πράσινων καινοτόμων τεχνολογιών.
- Ευκαιρίες για καινοτομία μέσα από πολιτικές που καθιστούν δυνατούς νέους τρόπους αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- Δημιουργία νέων αγορών μέσω της τόνωσης της ζήτησης για πράσινες τεχνολογίες, αγαθά και υπηρεσίες δημιουργώντας δυνατότητες για νέες ευκαιρίες απασχόλησης. και
- Βελτίωση της διακυβέρνησης και ενθάρρυνση της εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα.

3.5.1. Προβλήματα Αειφόρου Ανάπτυξης

Μερικά από τα προβλήματα που θίγει η αειφόρος ανάπτυξη είναι:

- Ο εδαφικός περιορισμός των δασών,
- Η συνεχής και ραγδαία απώλεια της βιοποικιλότητας
- Η λειψυδρία των εδαφών
- Η υποβάθμιση της ατμοσφαιρικής ποιότητας των υδάτων
- Ο περιορισμός των ανανεώσιμων πόρων και
- Η κλιματική αλλαγή

3.6. Γενική Συνέλευση ΟΗΕ

Με ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, διενεργήθηκε η διάσκεψη για το ανθρώπινο περιβάλλον στη Στοκχόλμη της Σουηδίας το 1972. Στην τελευταία, κλήθηκαν να συμμετάσχουν 113 χώρες και να συμμετάσχουν σε ένα πολύτιμο διάλογο για περιβαλλοντικά ζητήματα. Η συγκεκριμένη διάσκεψη ετελέσθη περισσότερο για την αντιμετώπιση του προβλήματος της περιφερειακής ρύπανσης και όξινης βροχής στη Βόρεια Ευρώπη.

4. Πλοίο Prestige – Θαλάσσια Ρύπανση και Περιβάλλον

Στις 19 Νοεμβρίου του 2002 προκλήθηκε μια από τις πιο μεγάλες περιβαλλοντικές καταστροφές στην Ελληνική ναυτιλία, όσον αφορά τη θαλάσσια περιβαλλοντική ρύπανση, με τη βύθιση του ελληνικής ιδιοκτησίας δεξαμενοπλοίου «Πρεστίζ», στα ανοιχτά των ακτών της βορειοδυτικής Ισπανίας. Αυτό το γεγονός αποτέλεσε έναυσμα για μια ασφαλέστερη ναυσιπλοΐα δίχως περιβαλλοντικά ατυχήματα, τα οποία πλήττουν άμεσα το περιβάλλον, την τοπική κοινωνία και τη θαλάσσια ζωή. Με την διαρροή του αργού πετρελαίου στη θάλασσα είχε ξεκινήσει μια εβδομάδα νωρίτερα, δημιουργήθηκαν ρωγμές στις δεξαμενές του πλοίου εξαιτίας των δυσμενών καιρικών

συνθηκών που επικρατούσαν στην περιοχή, οπότε και απομακρύνθηκαν τα περισσότερα μέλη του πληρώματος (www.oikologos.gr).

Με την διαρροή στην θάλασσα πάνω από είκοσι χιλιάδων τόνων πετρελαίου προκλήθηκε η δημιουργία μιας τεράστιας πετρελαιοκηλίδας στις ακτές της Γαλικίας, όπου η τελευταία αποτελεί μια από τις πλουσιότερες αλιευτικές ζώνες της Ισπανίας. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε ένα τεράστιο πλήγμα για την τοπική κοινωνία ,με πληθώρα οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών με και κυρίως για τους ψαράδες, καθώς τουλάχιστον 3.000 από αυτούς θα υποστούν τις συνέπειες της οικολογικής καταστροφής. Συνολικά περισσότερες από 164 ακτές είχαν μολυνθεί, σε μήκος πολλών χιλιομέτρων, και η αλιεία απαγορεύτηκε σε απόσταση 400 χιλιομέτρων από τις ακτές, ενώ και η πανίδα της περιοχής αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης από τη μόλυνση (Η βύθιση του Prestige και η μεγάλη οικολογική καταστροφή, (2012)) (www.ispania.gr). Αρνητικά συντέλεσαν και οι ισχυροί άνεμοι δυσχέραιναν σημαντικά τις προσπάθειες ενός στόλου από εξειδικευμένα πλοία, που είχαν σπεύσει για βοήθεια στην περιοχή .Από τη στιγμή πάντως που το πετρέλαιο διέρρευσε στη θάλασσα, είναι πλέον πολύ δύσκολο να περιοριστεί και το μεγαλύτερο μέρος του θα παραμείνει στο θαλάσσιο περιβάλλον(www.oikologos.gr).

Κατά την οικολογική οργάνωση Greenpeace, τονίστηκε η επικινδυνότητα μεταφοράς πετρελαίου σε κάθε μορφή .Η πετρελαιοκηλίδα που είχε προκληθεί από τη διάλυση του δεξαμενόπλοιου, το οποίο μετέφερε 77.000 τόνους καύσιμου πετρελαίου – ποσότητα σχεδόν διπλάσια από εκείνη του Exxon Valdez – είναι πιθανό να αντιπροσωπεύει μια από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές καταστροφές που έχουν συμβεί ως τώρα

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 2005 απαγορεύτηκε ο κατάπλους δεξαμενοπλοίων μονού τοιχώματος, όπως το Πρεστίζ, σε κοινοτικά λιμάνια. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την οριστική απαγόρευση μεταφοράς βαρέως μαζούτ σε πετρελαιοφόρα μονού κύτους και καλεί τα κράτη μέλη να επισπεύσουν την εφαρμογή των μέτρων για τη θαλάσσια ασφάλεια που είχαν θεσπιστεί μετά την τραγωδία του Έρικα. Τέλος επίσπευσε τη σύσταση και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την εποπτεία και την εξασφάλιση της ασφαλούς ναυσιπλοΐας στη Θάλασσα. Σε έκθεση που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2004 το

κοινοβούλιο συγκρότησε Ευρωπαϊκή ακτοφυλακή για την εποπτεία της ασφάλειας στη θάλασσα και του περιβάλλοντος. Καταγγέλθηκαν επίσης από το κοινοβούλιο κράτη που δεν εφάρμοζαν σωστά την Ευρωπαϊκή διεθνή νομοθεσία για την ασφάλεια στη θάλασσα. Επισημάνθηκε ακόμα η ανάγκη να φέρουν τα πλοία σημαίες της Ε.Ε. αντί για σημαίες ευκαιρίας με πρόσχημα τη μείωση των φόρων με άμεσο στόχο την ικανοποιητική διενέργεια επιθεωρήσεων. Τέλος, πάρθηκαν μετρά για την εδραίωση καλύτερων συνθηκών εργασίας, ασφαλείας και εκπαίδευσης των ναυτικών.

Τον μήνα Ιούνιο του 2002 εγκρίθηκαν δύο επιπλέον μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας στη θάλασσα. Το Κοινοβούλιο πρότεινε τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα, με έδρα τη Λισαβόνα με σκοπό την επιστημονική και τεχνική κατάρτιση από τα κράτη μέλη με σκοπό την προαγωγή της κοινοτικής νομοθεσίας και την αξιολόγηση της όσον αφορά την ασφάλεια στη θάλασσα. Επίσης συγκροτήθηκε σύστημα πληροφόρησης της ΕΕ για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της θαλάσσιας κυκλοφορίας. Τέλος αποφασίστηκε τα πλοία που πλέουν σε ύδατα της ΕΕ να έχουν συστήματα αναγνώρισης για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας με τις λιμενικές αρχές. Τα δεδομένα για επικίνδυνα φορτία θα διακατέχονται από περισσότερη ευκρίνεια, ενώ τα κράτη μέλη θα έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα παρέμβασης εάν συμβαίνει κάποιο ατύχημα ή υπάρχει οποιοσδήποτε κίνδυνος ρύπανσης.

Το ναυάγιο του τάνκερ Έρικα, στις 12 Δεκεμβρίου 1999 που είχε αποτέλεσμα να διαρρεύσουν στη θάλασσα 25.000 τόνοι πετρελαίου και να ρυπανθούν σε μεγάλο μήκος οι γαλλικές ακτές στον Ατλαντικό, προκλήθηκε πιθανώς από αστοχία του υλικού στο κύτος του πλοίου, αναφέρεται σε έκθεση του υπουργείου Μεταφορών της Γαλλίας. Στην έκθεση κατηγορούνται η ιταλική πλοιοκτήτρια εταιρεία Panship και ο νηογνώμονας, που το επέβλεπε, ότι απέτυχαν να εντοπίσουν τα πιθανά προβλήματα, παρά τις αναφορές που γίνονταν από το 25μελές πλήρωμα. Έτσι τονίστηκε η ανάγκη για εκτενέστερες και αναλυτικότερες επιθεωρήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την οριστική απαγόρευση μεταφοράς βαρύ μαζούτ σε πετρελαιοφόρα μονού κύτους και καλεί τα κράτη μέλη να επισπεύσουν την εφαρμογή των μέτρων για τη θαλάσσια ασφάλεια που είχαν θεσπιστεί μετά την

τραγωδία του Έρικα. Τέλος επισπεύδει τη σύσταση και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα.

5. Επίλογος

Στο σύγχρονο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον, των συνεχών αλλαγών και της παγκοσμιοποίησης, η κοινωνία απαιτεί απτές αποδείξεις αντί της τυφλής εμπιστοσύνης. Οι επιχειρήσεις πλέον οφείλουν να αποδεικνύουν διαρκώς ότι είναι κοινωνικά υπεύθυνες και ότι προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη. Οι επιχειρήσεις που ενσωματώνουν την ΕΚΕ αποκτούν ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Οι διάφορες κοινωνικές πιέσεις, καθώς και αυστηρότεροι κανονισμοί ανάγκασαν τις επιχειρήσεις να επικαιροποιήσουν και να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους, θεσπίζοντας άτυπους κανόνες ηθικής και ηθικούς κώδικες, προσπαθώντας να τηρήσουν τους τελευταίους. Η συνθετότητα της ανθρώπινη σκέψης, όμως, πολλές φορές, οδηγεί σε νέες πολυπλοκότητες που απέχουν από το κανονιστικό πλαίσιο. Ωστόσο η κοινωνία έχει ανάγκη τις επιχειρήσεις όπως ισχύει και το αντίθετο καθώς μέσω της αξιοποίησης πόρων μια επιχείρηση γίνεται πιο δυνατή.

Η βελτίωση της εικόνας των εταιριών μέσω της ΕΚΕ αποτελεί κατά κάποιο τρόπο απάντηση στα ερωτήματα των Μ.Κ.Ο για καθαρότερο περιβάλλον και μια δικαιότερη κοινωνία. Επίσης, σημαντική εισφορά επιδεικνύουν και οι τεχνικές του Μάρκετινγκ και του Μάνατζμεντ τόσο αφορά τις στοχευόμενες μελέτες ανά target group για την μελέτη συμπεριφοράς των πελατών.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις άρχισαν να κατανοούν και να λειτουργούν με γνώμονα ότι η ηθική αποτυχία συνδέεται μοιραία με την εμπορική αποτυχία καθώς πρέπει να λειτουργούν ανταποδοτικά προς την κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να εδραιωθεί το αδιάβλητο, με τις ιδιωτικές πληροφορίες μίας επιχείρηση να προστατεύονται και να κυριαρχεί διαφάνεια για να διατηρηθεί το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα. Αντιθέτως, η αποκάλυψη τους μπορεί να μειώσει την παρούσα αξία των εισροών και εκροών αυτής της επιχείρησης, με απώτερο αποτέλεσμα τη βεβήλωση της ηθικής της, αλλά και την εμπορική της ανάπτυξη. Παράλληλα, πλέον

οι επιχειρήσεις στοχεύουν στη συνεχή βελτίωση της κοινωνικής τους ευθύνης με στόχο τις δημόσιες σχέσεις και τη διατήρηση της εικόνας τους. Επομένως, θα πρέπει οι επιχειρήσεις να λειτουργούν εφαρμόζοντας ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, το οποίο θα εξυπηρετεί μακροπρόθεσμες ανάγκες και να εντάσσεται στη στρατηγική της διοίκησης της εταιρίας. Ιδιαίτερα στη σύγχρονη κοινωνία που αντιμετωπίζει οικονομική και ηθική κρίση οποιαδήποτε ενέργεια που ενθαρρύνει και προάγει την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής συνοχής κρίνεται πολύτιμη και απαραίτητη.

Παρόλα αυτά, οι ηθικές αξίες και οι αρχές, συμμετέχουν ενεργά στη διοίκηση των επιχειρήσεων, στο μέτρο που εξυπηρετείται η ανάπτυξη τους, με αποτέλεσμα, πολύ συχνά, οι ηγέτες και όσοι συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων, να αντιμετωπίζουν πληθώρα ηθικών διλημάτων. Στην περίπτωση αυτή, συχνά η συμπεριφορά των επιχειρήσεων χαρακτηρίζεται από έλλειψη ενδιαφέροντος για ανάληψη της κοινωνικής ευθύνης, ενώ παράλληλα επικεντρώνεται αποκλειστικά στη μεγιστοποίηση των κερδών. Η σύγχρονη εμπειρία μας έχει δείξει το αντίθετο.

Στη ναυτιλία η ΕΚΕ αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι λόγω της αναγκαίας μέριμνας για συμμόρφωση με τους διεθνείς κανονισμούς προστασίας περιβάλλοντος και της διεθνούς οικουμενικότητας. Η ελληνική ναυτιλία κατέχει τα πρωτεία στην εφαρμογή δράσεων ΕΚΕ, υπό την πίεση συμμόρφωσης διεθνών προτύπων.

Η ΕΚΕ και η Ελληνική Ναυτιλία είναι άρρηκτα συνδεδεμένες, με την τελευταία να αλληλοσυμπληρώνεται όταν χρειαζόταν ή είχε ανάγκη η ελληνική οικονομία και με την ΕΚΕ να βοηθά σημαντικά τις δράσεις και λειτουργίες της με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την περιβαλλοντική αειφορία. Αυτό που σίγουρα πρέπει να γίνει στην ελληνική ναυτιλία είναι να διαπεράσει σωστά το θέμα ΕΚΕ, είτε στην εσωτερική διοίκηση των εταιρειών, τον γενικότερο συντονισμό των αρμοδίων οργάνων είτε στην κοινωνία.

Τέλος, έχει γίνει εμφανής ο ρόλος της ΕΚΕ για τις επιχειρήσεις κάθε κλάδου και τομέα ενώ η σημασία της ευθύνης αυτής αντικατοπτρίζεται πλέον και στην εικόνα κάθε εταιρίας, στην φήμη και στην αξιοπιστία της. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στις μέρες μας μια εταιρία να έχει πρόσωπο, κουλτούρα και δείχνει πόσο μπορεί να προσφέρει όχι μόνο στην επιχειρηματική αρένα αλλά και στο κοινωνικό σύνολο.

Αυτή ήταν η ανάλυση και η σημασία της ευθύνης που φέρει μια ναυτιλιακή επιχείρηση απέναντι στο κοινωνικό σύνολο. Η ΕΚΕ πρέπει να υπογραμμιστεί ότι δεν περιορίζεται μόνον στις ναυτιλιακές εταιρίες αλλά στο σύνολο του επιχειρηματικού κόσμου. Μια επιχείρηση που εμπλέκεται σε τυχόν σκάνδαλα μειώνει δραστικά την αξιοπιστία της και απέναντι στους καταναλωτές αλλά και στους προμηθευτές της και φυσικά ζημιώνεται πιθανόν και ανεπανόρθωτα. Αντίθετα ένα καλό πρόσωπο και μια σωστή εικόνα που δημιουργείται μέσα από δράσεις και οργανωμένες εκδηλώσεις μπορεί προσελκύσει πολύ ευκολότερα και πελάτες και προμηθευτές αλλά και μελλοντικά εργαζόμενους πολύ ευκολότερα και αποτελεσματικότερα.

Βιβλιογραφία

Διαδικτυακή

1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31999L0035&from=SK>
2. http://publications.europa.eu/resource/cellar/de68b1de-8d64-47ae-9859-246e5dfd8b3f.0009.02/DOC_1
3. <https://www.un.org/en/our-work/support-sustainable-development-and-climate-action>

4. <https://www.ispania.gr/arthra/diafora/3636-dexamenoploio-prestige-oikologiki-katastrofi>
5. https://www.oikologos.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=124&Itemid=191
6. Mapping the Environment for Corporate Social Responsibility: Stakeholders, Publics and the Public Sphere, Donna J. Wood, Raymond E. Jones
7. Lantos, G. P. & Cooke, S. (2003). Corporate Socialism Unethically Masquerades as "CSR" : The Difference between Being Ethical, Altruistic, and Strategic in Business. Strategic Direction 1
8. Benn, Suzane, Linda Todd, Jannet Pedleton(2010), ''Public Relations Leadership in Corporate Social Responsibility'', Journal of Business Ethics 96(3):403-423
9. Ellerup, Nielsen, Anne &Christa Thomsen (2009), ''CSR Communication in Small and Medium Enterprises: A study of the attitudes and beliefs of middle managers'', Corporate Communications: An International Journal 14(2):176-189
10. Maignan, Isabelle, Ralston, A.David (...)Corporate Social Responsibility in Europe and US: Insights from Business' Self-Presentations.
11. Weaver, Gary (2001)''Ethics in Global Business: Culture's Role in Managing Ethics'', Journal of Business Ethics 30(1):3-15
12. Vogel, David (1992)''The Globalization of Business Ethics: Why America Remains Distinctive'', California Management Review, Fall 30-49

13. Raynard, Peter, Forsater, Maya (2002) Corporate Social Responsibility: Implications for small and medium size enterprises in developing countries.
14. Grunig J.E.(2002) “Collectivism,collaboration, and societal corporatism as core professional values in public relations”, Journal of Public Relations Research 12(1):23-49, ISO 2006
15. Dally, “Steady-State Economics”, 1997
16. CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN THE CONTEXT OF □THE STAKEHOLDER THEORY Terlak,2007
17. Τσούκας, Χ. (2008α). Συμφέρει να είσαι καλός! – Ο σεβασμός βασικών κοινωνικών αξιών κριτήριο για την αποδοχή μιας επιχείρησης. Βήμα Ιδεών, τ. 12.
18. Τσούκας, Χ. (2008β). Γιατί πρέπει η επιχείρηση να είναι ηθική; Μια νεοαριστοτελική προσέγγιση. Επιστήμη και Κοινωνία, τ. 19.
19. Andersen, B. (2004). Bringing business ethics to life : Achieving corporate social responsibility. Milwaukee : ASQ Quality Press.
20. www.csreurope.org.
21. <https://helsepa.gr/helsepa/etairiki-koinoniki-efthini>
22. <https://www.attica-group.com/el/%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%8D%CE%BD%CE%B7.html>
23. <https://home.kpmg/gr/el/home/insights/2018/06/csr.html>

24. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%8D%CE%BD%CE%B7
25. <https://www.bluestarferries.com/el/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%AE/384-%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%AF-%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B5/%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%8D%CE%BD%CE%B7/csr-greek/1668-%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%8D%CE%BD%CE%B7-2014.html>
26. <https://www.snf.org/el/dorees/apodektes/e/elliniko-diktyo-gia-tin-etairiki-koinoniki-eythyni/hrimatodotisi-programmatos/>

Έντυπη

1. Παπαδόπουλος, Ι. (2008b). Επιχειρηματική ηθική: Πτυχές της διοίκησης των χρηματοοικονομικών, της λογιστικής και του μάρκετινγκ. Επιστήμη και Κοινωνία, τ. 19/2008 (143 - 158).

2. Παπαδόπουλος, Δ.& Κλειδόπουλος, Π. (2009) ΕΚΕ και χρηματοοικονομική επίδοση : Εμπειρική διερεύνηση στις εταιρείες του κλάδου τραπεζών, τηλεπικοινωνιών, ενέργειας και συμμετοχών του δείκτη FTSE-ASE 20 του ΧΑΑ. Αθήνα-Θεσσαλονίκη : Σάκκουλας
3. Andreas Rasche, Mette Morsing,Jeremy Moon «Corporate Social Responsibility Strategy, Communication, Governance»,2017
4. Θανόπουλος Ν.Ιωάννης «Επιχειρηματική Ηθική και Δεοντολογία», 2003
5. ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
6. Γιάννης Θεοτοκάς: «Οργάνωση και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων», κεφάλαιο 12ο: «Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων», Τρίτη Έκδοση, Νοέμβριος 2019, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
7. Βαξεβανίδου Μαρία, «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη», Εκδόσεις Σταμούλη, 2011
8. Ελευθερία Αρναούτογλου, «Δημόσιες Σχέσεις», Εκδόσεις ROSILI, 2015
9. Εύγη Μαντώ, «Δημόσιες Σχέσεις», Εκδόσεις ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ 2012
10. Zsolnai “Handbook of business Ethics”,2012
11. Περιβάλλον – Οικολογία" Συγγραφέας: Κωνσταντίνος Αμπελιώτης Έκδοση: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων,2008
12. «Βιώσιμη Ανάπτυξη Έννοιες - Διεθνείς και Ευρωπαϊκές διαστάσεις», Μητούλα Ροιδώ, Κάλδης Ε. Παναγιώτης, Αστάρια Β.Όλγα-Ελένη,2008
13. Corporate Social Responsibility (CSR): Theory and Practice in a Developing Country Context, Carrol, 1979

14. Παπαδόπουλος, Ι. (2008b). Επιχειρηματική ηθική: Πτυχές της διοίκησης των χρηματοοικονομικών, της λογιστικής και του μάρκετινγκ. Επιστήμη και Κοινωνία, τ. 19/2008 (143 - 158).
15. Ulrich, P. (2012), «Ethics and Economics» in Laszlo Zsolnai (ed), Handbook of Business Ethics - Ethics in the New Economy, Oxford, Peter Lang Academic Publishers.
16. Global Reporting Initiative (GRI), Κατευθυντήριες Οδηγίες Έκδοσης Κοινωνικών Απολογισμών (στην ελληνική), Άμστερνταμ, 2002.
17. Hederson, D. (2003), «Το Επιχείρημα κατά της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης», Μάνατζερ, Τεύχ. 15, Απρίλιος-Μάιος.
18. Holme, R. (2003), «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη: Η λογική της καλής επιχειρηματικότητας», Μάνατζερ, Τεύχ. 15, Απρίλιος-Μάιος.
19. Kotler, P. (2000), Μάρκετινγκ-Μάνατζμεντ, Αθήνα: Interbooks.
20. Zsolnai, L. (2012), «Επιχειρηματική ηθική στην κρίση», International Relations Quarterly, Vol. 3. No. 3.